

Aktia Henkivakuutus Oy

VAKAVARAISUUTTA JA TALOUDELLISTA TILAA KOSKEVA KERTOMUS 2017

Aktia

Aktia Henkivakuutus Oy
PL 800 (Lemminkäisenkatu 14 A), 20101 Turku
Y-tunnus 0937006-7

Pankki | Varainhoito | Vakuutukset | Kiinteistönvälitys

Sisällysluettelo

Yhteenveto	3	D. Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin	17
A. Liiketoiminta ja tuloksellisuus	5	D.1 Varat	17
A.1 Liiketoiminta	5	D.2 Vakuutustekninen vastuuvélka	17
A.2 Vakuutustoiminnan tuloksellisuus	5	D.3 Muut velat	18
A.3 Sijoitustoiminnan tuloksellisuus	5	D.4 Vaihtoehtoiset arvostusmenetelmät	19
A.4 Muiden toimien tuloksellisuus	6	D.5 Muut tiedot	19
A.5 Muut tiedot	6	E. Pääomanhallinta	20
B. Hallintojärjestelmä	7	E.1 Omat varat	20
B.1 Yleistiedot hallintojärjestelmästä	7	E.2 Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus	20
B.1.1 Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelinten rakenne	7	E.3 Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa	21
B.1.2 Korvaus- ja palkitsemisperiaatteet	7	E.4 Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot	21
B.2 Sopivuudelle ja luotettavuudelle asetettavat vaatimukset	8	E.5 Vähimmäispääomavaatimuksen ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jättäminen	21
B.3 Riskienhallintajärjestelmä, mukaan luettuina riski- ja vakavaraisuusarviointi	9	E.6 Muut tiedot	21
B.3.1 Riskienhallintajärjestelmän rakenne	9	Liitteiden sisällysluettelo	22
B.3.2 Riskienhallintatoiminto	9	Liite 1, Tase 31.12.2017 (S.02.01.02)	23
B.3.3 Riski- ja vakavaraisuusarviointi	9	Liite 2, Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain 2017 (S.05.01.02)	25
B.4 Sisäinen valvontajärjestelmä	10	Liite 3, Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain 2017 (S.05.02.01)	26
B.5 Sisäisen tarkastuksen toiminto	11	Liite 4, Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuuvélka 31.12.2017 (S.12.01.02)	27
B.6 Aktuaaritoiminto	11	Liite 5, Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset 31.12.2017 (S.22.01.21)	28
B.7 Ulkoistaminen	12	Liite 6, Oma varallisuus 31.12.2017 (S.23.01.01)	29
B.8 Muut tiedot	12	Liite 7, Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) - Standardikaavaa käyttävät yritykset 31.12.2017 (S.25.01.21)	30
C. Riskiprofiili	13	Liite 8, Vähimmäispääomavaatimus - Sekä henkivakuutus- että vahinkovakuutustoiminta 31.12.2017 (S.28.02.01)	31
C.1 Vakuutusriski	13		
C.2 Markkinariski	14		
C.3 Luottoriski	16		
C.4 Likviditeettiriski	16		
C.5 Operatiivinen riski	16		
C.6 Muut olennaiset riskit	16		
C.7 Muut tiedot	16		

Yhteenveto

Liiketoiminta ja tuloksellisuus

Aktia Henkivakuutus Oy:n (jatkossa "yhtiö", "henkiyhtiö" tai Aktia Henkivakuutus) liikeidea on henkivakuustoitinnan harjoittaminen, ja yhtiöllä on toimilupa henkivakuutusluokkiin 1 (henkivakuutus), 3 (sijoitussidonnainen vakuutus) ja 6 (kapitalisaatiosopimustoiminta) sekä vahinkovakuutusluokkiin 1 (tapaturmat) ja 2 (sairaus) kuuluvaan vakuustoitintaan.

Tässä raportissa kuvataan yksityiskohtaisesti yhtiön vakavaraisuus ja taloudellinen tilanne. Raportissa kuvataan myös yhtiön hallintojärjestelmät, riskiprofiili, sekä miten yhtiö hallitsee olennaiset riskit.

Yhtiön vuoden 2017 tilinpäätös (FAS) osoittaa 10,7 (2016: 10,7) miljoonan euron voitollisen tuloksen. Yhtiön operatiivinen kannattavuus oli hyvällä tasolla, ja sen liikekustannussuhde oli 78,9 prosenttia (81,9 %). Riskivakuutusten vahinkosuhte oli hyvällä tasolla, 68 % (65 %). Yhtiön sijoitusten tuotto oli markkina-arvoin laskettuna 1,8 % (3,6 %) vuonna 2017.

Yhtiön strategia uusmyynnin suhteen on keskittynyt sijoitussidonnaisiin säästövakuutuksiin, henkivakuutuksiin sekä vakuutuksiin ohimenevän ja pysyvän työkyvyttömyyden varalta. Vakuutuskannassa on myös esimerkiksi vapaaehtoisia eläkevakuutuksia ja sairauskuluvakuutuksia run-off-tilassa. Suurin osa eläkevakuutuksista on korkosidonnaisia vakuutuksia. Tilinpäätöksen korkosidonnainen vastuovelka vakuutuksille, jotka takaavat kiinteän tuoton säästöille, on pienentynyt edelleen vuoden aikana ja oli vuoden lopussa 423,4 (452,6) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnainen vastuovelka sitä vastoin on kasvanut ja oli vuoden lopussa 802,3 (719,4) miljoonaa euroa.

Hallintojärjestelmä

Vuonna 2017 tehtiin rakennemuutoksia ja organisaatiomuutoksia sekä Aktia-konsernissa että Aktia Henkivakuutuksessa. Joitakin aiempia henkiyhtiön hallituksen jäseniä korvattiin uusilla henkilöillä konsernin johdosta, ja henkiyhtiön johtoryhmän kokoonpano muuttui. Seppo Sibakov nimitettiin kesäkuussa 2017 yhtiön uudeksi toimitusjohtajaksi.

Yhtiö kuuluu Aktia-konserniin (jatkossa "konserni" tai Aktia-konserni) kokonaan omistettuna tytäryhtiönä, ja noudattaa näin ollen konsernin sisäisiä, toimintaa säänteleviä ja lainsäädännön edellyttämiä periaatteita, asiakirjoja ja hallinnon kuvauksia. Yhtiö on laatinut erilliset säännöllisesti tai tarvittaessa päivitettävät ohjausdokumentit niille yritysääntelyn alueille, jotka koskevat erityisesti vakuustoitintaa.

Henkiyhtiön riskienhallinta ja sisäisen tarkastus on ulkoistettu konsernille.

Riskiprofiili

Henkiyhtiön riskinottohalukkuus määritellään osittain yhtiön, osittain konsernin kokonaisedun mukaisesti, erityisesti sen mukaan, että konsernin tulee selviytyä tiukemmista pääoma- ja viranomaisvaateista kiristyvässä markkinatilanteessa.

Konsernin tavoite henkiyhtiölle on pääomapuskurin pitäminen riittävän suurena jotta se täyttää vakavaraisuusmäärysten asettamat vaatimukset. Osinkoa ei maksettu vuodelta 2017, ja tilikauden tulos vahvisti näin ollen yhtiön omaa varallisuutta. Tavoite on että vakavaraisuus olisi pitkällä tähtäimellä riittävän korkealla tasolla myös ilman yhtiön nyt noudattamia siirtymäsäännöksiä.

Aktia-konserni on perinteisesti noudattanut konservatiivisen riskinoton politiikkaa. Markkinoiden kehitys viime vuosien aikana on kuitenkin kasvattanut jonkin verran riskinottohalukkuutta sijoituskohteiden valintaan liittyen, jotta voidaan saavuttaa riittävä tuotto. Tämä trendi vaikuttaa jatkuvan myös vuonna 2018. Vakuutusyhtiöiden on mahdollista sijoittaa myös tiettyihin korkeamman riskin instrumenttilajeihin, jotka eivät ole mahdollisia pankeille viranomaisääntelyn vuoksi, minkä konserni huomioi pääomasuunnittelussaan mahdollisuuksien mukaan, kuitenkin vaarantamatta henkiyhtiön vakavaraisuutta.

Markkinariski on yhtiön suurin riski, ja korkoriski on markkinariskien osariskeistä merkittävin. Muut merkittävät markkinariskit ovat luottospreadriski ja kiinteistöriski.

Arvostus vakavaraisuustarkoituksiin

Yhtiön virallinen tilinpäätös tehdään FAS-säännösten mukaan. Aktia-konsernin tilinpäätös tehdään IFRS-tilinpäätösperiaatteiden mukaan, ja sitä varten henkivakuutusyhtiön osalta tehdään tiettyjen erien korjauksia. Salkuissa olevat varat ja vastuuvetäjä pois lukien nämä kaksi tilinpäätösperiaatetta ovat yhtenevät useimpien erien osalta, mutta IFRS-korjattuja arvoja käytetään lähtökohtana vakavaraisuustarkoitusta varten tehtävässä arvostuksessa.

Salkuissa olevat varat arvioidaan best effort -periaatteen mukaan mahdollisimman lähellä olevaan markkina-arvoon, joka saadaan aktiivisilta ja likvideiltä markkinoilta. Tiettyjen omaisuusluokkien osalta tämä ei ole mahdollista, joten esim. pääomasijoitukset, kiinteistörahastot ja suoraan omistettut kiinteistöt arvostetaan vaihtoehtoisten menetelmien avulla.

Vakuutustekninen vastuuvetäjä arvostetaan vakavaraisuustarkoitusta varten markkina-arvoon, jonka mukaan voidaan olettaa että velvoitteet ovat siirrettävissä toiselle vakuutusyhtiölle. Määrä lasketaan parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summaksi. Paras estimaatti vastaa vakuutussitoumuksista syntyvien, arvioitujen tulevien kassavirtojen diskontattua nykyarvoa. Diskonttaukseen käytetään EIOPA:n (Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaisen) julkaisemia korkoja. Korkotuottoisten vakuutusten parhaan estimaatin osalta sovelletaan korkoa, johon on tehty ns. volatilitteettikorjaus, ja osaan kannasta sovelletaan lisäksi vakuutusteknistä vastuuvetäjää koskevaa siirtymäsäännöstä.

Pääomanhallinta

Yhtiön oma varallisuus oli 169,5 miljoonaa euroa 31.12.2017 (31.12.2016: 144,7), ja se muodostui kokonaisuudessaan luokkaan 1 kuuluvasta omasta perusvarallisuudesta, joka voidaan käyttää kokonaisuudessaan täyttämään sekä vakavaraisuuspääoma- (SCR) että vähimmäispääomavaatimusta (MCR).

Vakavaraisuuspääomavaatimus oli 85,1 (80,6) miljoonaa euroa ja vähimmäispääomavaatimus 23,9 (24,4) miljoonaa euroa 31.12.2017. Yhtiön oma varallisuus ylitti siis SCR-vaatimuksen 84,4 (64,0) miljoonalla eurolla ja MCR-vaatimuksen 145,6 (120,3) miljoonalla eurolla. Oman varallisuuden ja SCR-vaatimuksen suhde oli 199 % (179 %) ja oman varallisuuden ja MCR-vaatimuksen suhde 708 % (593 %).

Yhtiöllä on Finanssivalvonnan lupa tehdä vähennyksiä vakuutusteknisestä vastuuvetäjästä siirtymäkauden ajan. Lisäksi yhtiö soveltaa luottospreadriskin siirtymäsäännöksiä. Vakuutusteknisen vastuuvetäjän siirtymäsäännöksen soveltaminen lisää yhtiön omaa varallisuutta huomattavasti. Vuonna 2017 sen yhtiön omaa varallisuutta lisäävä vaikutus oli 53,2 (56,8) miljoonaa euroa. Vaikutus pienenee vuosittain lineaarisesti, ja vuoden 2032 alusta se on nolla.

Ellei siirtymäsäännöksiä sovellettaisi, SCR-vaatimus olisi ollut 98,6 (80,8) miljoonaa euroa ja MCR-vaatimus 26,1 (26,7) miljoonaa euroa 31.12.2017. Ilman siirtymäsäännöksiä oma varallisuus oli 116,3 (87,9) miljoonaa euroa, josta syntyisi SCR-vaatimukseen verrattuna 17,7 (7,0) miljoonan euron ylijäämä ja MCR-vaatimukseen verrattuna 90,2 (61,2) miljoonan euron ylijäämä. Ilman siirtymäsäännöksiä oman varallisuuden ja SCR-vaatimuksen suhde olisi ollut 118 % (109 %) ja oman varallisuuden ja MCR-vaatimuksen suhde 446 (329 %). SCR-pääomavaatimuksen nousu vuoden aikana johtuu pääsääntöisesti siitä, että yhtiö päätti alkaa soveltaa varovaisempaa menetelmää laskennallisten verojen tappioiden vaimennusvaikutuksen laskemiseen.

A. Liiketoiminta ja tuloksellisuus

A.1 Liiketoiminta

Aktia Henkivakuutus Oy on Aktia-konserniin kuuluva osakeyhtiö. Emoyhtiö Aktia Pankki Oyj omistaa yhtiön kokonaisuudessaan. Yhtiö on henkivakuutusyhtiö, jolla on toimilupa vapaaehtoisten henki-, säästö- ja eläkevakuutusten, kapitalisaatiosopimusten sekä tiettyjen sairausvakuutusten myöntämiseen. Vakuutuksia myydään ennen kaikkea Aktia Pankki Oyj:n kautta mutta myös joidenkin asiamiesten, kuten POP Pankkien ja Pohjantähti Keskinäisen vakuutusyhtiön, kautta. Toiminta ja asiakaskanta on keskitetty Suomeen. Konsernirakenteessa, johon henkiyhtiö kuuluu kokonaan omistettuna tytäryhtiönä, hoidetaan suuri osa strategisesta suunnittelusta ja siihen liittyvistä konsernin sisäisistä avaintoiminnoista. Henkiyhtiö keskittyy erityisesti vakuutuksiin liittyvien asioiden ja vakuutuskannan hoitamiseen.

Taulukko 1

Perustiedot

Nimi	Aktia Henkivakuutus Oy
Oikeudellinen muoto	Osakeyhtiö
Valvontaviranomainen	Finanssivalvonta, Snellmaninkatu 6, PL 103, 00101 Helsinki, puh. 09 183 51, kirjaamo(at)finanssivalvonta.fi
Valvontatoimihenkilö	Tony Airio, puh. 09 183 52 56, tony.airio(at)finanssivalvonta.fi
Ulkoinen tilintarkastaja	KPMG Oy Ab, Töölönlahdenkatu 3 A, PL 1037, 00101 Helsinki, puh. 020 760 3000, contact(at)kpmg.fi
Omistusrakenne	Aktia Pankki Oyj:n kokonaan omistama

A.2 Vakuutustoiminnan tuloksellisuus

Yhtiön vuoden 2017 tilinpäätös (FAS) osoittaa 13,0 (2016: 13,3) miljoonan euron kokonaistuloksen ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja ja 10,7 (10,7) miljoonan kokonaistuloksen niiden vähentämisen jälkeen. Maksutulo oli 125,2 (112,0) miljoonaa euroa ja riskivakuutusten vahinkosuhte 68 (65) %. Liikekustannussuhde oli 78,9 (81,9) prosenttia.

Yhtiön tulos jakautuu eri vakuutuslajeihin taulukon 2 mukaisesti:

Taulukko 2

Tulos (1 000 euroa)	2017	2016
Riskivakuutukset	5 958	4 351
Korkosidonnainen eläkevakuutus	-1 196	417
Korkosidonnainen säästövakuutus	-87	334
Rahastosidonnainen eläkevakuutus	1 078	811
Rahastosidonnainen säästövakuutus	3 097	3 128
Muut erät	4 189	4 238
Tulos ennen veroja ja tilinpäätössiirtoja	13 039	13 279
Verot ja tilinpäätössiirrot	-2 324	-2 564
Tulos	10 716	10 715

Tulos on laskettu maksettujen vakuutusmaksujen, maksettujen korvausten, vastuuvelan muutosten, sijoitusten kirjatur tuoton sekä vakuutuslajeittain tiettyjen jakoperusteiden mukaan jaettujen liikekulujen perusteella.

Solvenssi II -liiketoiminta-alojen mukaan jaetut vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut löytyvät liitteessä 2 olevasta taulukosta.

A.3 Sijoitustoiminnan tuloksellisuus

Yhtiön sijoitukset ovat osittain sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyviä omistuksia, ja osittain sijoituksia, joiden tuoton on tarkoitus kattaa muiden vakuutusten korkokulut. Yhtiön omistussuutta sijoitussidonnaisiin vakuutuksiin liittyvissä sijoituksissa muutetaan jatkuvasti, siten että rahasto-osuudet eri rahastoissa vastaavat asiakkaiden valintoja niin hyvin kuin mahdollista. Iso osa näiden sijoitusten markkinariskeistä on näin ollen asiakkaalla ja vaikuttaa siksi yhtiön riskeihin ja investointitulokseen paljon vähemmän kuin korkosidonnaisia vakuutuksia kattavat omistukset.

Vastuuvelan katteena olevista varoista koostuva salkku on muodostettu ottaen huomioon vakuutustoiminnan riskinkantokyky, tuottovaatimukset ja mahdollisuudet muuttaa varat käteiseksi. Sijoituspäällikkö on vastuussa salkun operatiivisesta hallinnosta.

Vuonna 2017 yhtiön sijoitusten tuotto ilman sijoitussidonnaisten vakuutusten sijoituksia oli 1,8 % (3,6 %) markkina-arvon mukaan. Kirjatun nettosijoitustuloksen heilahtelut tulevat ennen kaikkea sijoitussidonnaisten säästöjen arvonmuutoksesta, ja niitä verrataan sijoitussidonnaisen vastuuvelan vastaavaan muutokseen.

Korkosidonnaisten vakuutusten katteena olevan salkun tavoitteena on saavuttaa vähintään vakuutussäästöjen taattu korko vastaava tuotto, mikä on edelleen haastavaa korkomarkkinoiden matalan tuoton vuoksi.

Vuoden 2017 aikana omistuksia kehittyvillä markkinoilla on lisätty vielä noin 10 miljoonan euron edestä. Samalla osa niistä on siirretty yrityslainoihin kehittyvillä markkinoilla, kun aiemmin ne ovat muodostuneet pelkästään valtionlainoista. Kiinteistöomistuksissa on tapahtunut tiettyjä muutoksia, jotka aiheuttivat nettona noin 4 miljoonan euron pienenemisen. Salkkujen uusi arvopaperilaji on kaupparahoitus, johon yhtiö sijoittaa Aktia Trade Finance -rahastolla. Rembursseihin sijoitettavaa rahastoa omistetaan noin 23 miljoonan euron arvosta.

Taulukko 3
Henkiyhtiön sijoitussalkun allokointi sijoituslajeittain

1 000 euroa	31.12.2017		31.12.2016	
Osakkeet	0	0,0 %	0	0,0 %
Korkosijoitukset	467 070	81,3 %	494 996	82,5 %
Valtionobligaatiot	104 846	18,3 %	123 817	20,6 %
Rahoituslaitosten jvk:t	198 160	34,5 %	226 161	37,7 %
Covered bonds	174 115	30,3 %	179 293	29,9 %
Seniorivelkakirjat	19 205	3,3 %	40 833	6,8 %
Etuoikeudeltaan huonommat velkakirjat	4 840	0,8 %	6 036	1,0 %
Muiden yritysten jvk:t	76 019	13,2 %	87 282	14,5 %
Seniorivelkakirjat	62 328	10,8 %	86 709	14,5 %
Etuoikeudeltaan huonommat velkakirjat	549	0,1 %	573	0,1 %
Vakuudelliset lainat	13 142	2,3 %	0	0,0 %
Kasvumarkkinat	44 473	7,7 %	32 297	5,4 %
High yield -velkakirjat	20 277	3,5 %	25 440	4,2 %
Kaupan rahoitus	23 295	4,1 %	2 531	0,4 %
Vaihtoehtoiset sijoitusmuodot	1 655	0,3 %	2 531	0,4 %
Private Equity & Venture capital	1 655	0,3 %	2 531	0,4 %
Hedgerahastot	0	0,0 %	0	0,0 %
Kiinteistöt	77 873	13,6 %	83 932	14,0 %
Suorat omistukset	54 920	9,6 %	58 324	9,7 %
Kiinteistörahastot	22 953	4,0 %	25 608	4,3 %
Rahamarkkina	0	0,0 %	0	0,0 %
Tiliraha ja käteinen	27 895	4,9 %	18 491	3,1 %
Yhteensä	574 493	100,0 %	599 950	100,0 %

Taulukossa 3 kuvaillaan arvopaperit suoran omistusrakenteen mukaan. Esim. rahastoissa, jotka sijoittavat kehittyvillä markkinoilla, on myös inflaatiolinkattuja joukkovelkakirjoja ja valuuttajohdannaisia.

Taulukko 4
Sijoitustoiminnan nettotulot

1 000 euroa	Netto- tulot	Sijoitettu pääoma	Sijoitetun pääoman tuotto	Sijoitetun pääoman tuotto
	31.12.2017		31.12.2016	
Korkosijoitukset yhteensä	5 679	506 419	1,12 %	3,90 %
Lainasaatavat	275	9 958	2,76 %	3,27 %
Joukkovelkakirjat	5 404	471 892	1,15 %	3,96 %
Muut	-	24 569	-	0,15 %
Osakesijoitukset yhteensä	-134	2 360	-5,69 %	-5,29 %
Noteeratut osakkeet	-	-	-	-
Pääomasijoitukset	-134	2 360	-5,69 %	-5,29 %
Muut ei-noteeratut osakkeet	-	-	-	-
Kiinteistösijoitukset yhteensä	5 929	73 856	8,03 %	3,98 %
Suorat kiinteistösijoitukset	5 665	49 609	11,42 %	5,89 %
Kiinteistörahastot	264	24 247	1,09 %	0,15 %
Muut sijoitukset	-	-	-	-6,97 %
Hedgerahasto-sijoitukset	-	-	-	-6,97 %
Hyödykesijoitukset	-	-	-	-
Muut	-	-	-	-
Sijoitukset yhteensä	11 474	582 634	1,97 %	3,86 %
Tulot ja menot joita ei kohdisteta eri sijoituslajeihin	-1 155	582 634	-0,20 %	-0,22 %
Nettotulot	10 318	582 634	1,77 %	3,64 %

A.4 Muiden toimien tuloksellisuus

Yhtiö ei harjoita muuta kuin yllä olevissa luvuissa kuvattua toimintaa.

A.5 Muut tiedot

Muuta olennaista raportoitavaa tietoa ei ole.

B. Hallintojärjestelmä

B.1 Yleistiedot hallintojärjestelmästä

B.1.1 Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelinten rakenne

Aktia Henkivakuutus Oy:n hallitus on se taho, joka viime kädessä on vastuussa yhtiön hallinnosta ja siitä, että toiminta on organisoitu tarkoituksenmukaisesti. Hallituksen rooli ja tehtävät on määritelty yhtiön työjärjestyksessä sekä Aktia-konsernin työjärjestyksessä. Hallitus on virassaan ja yllä nimettyjen työjärjestysten puitteissa velvollinen mm. kommunikoidaan konsernin johdon kanssa konsernin ohjaamista asioista sen mukaan, mitä konsernin työjärjestyksessä on vahvistettu. Lisäksi hallituksen tulee päättää yhtiön missiosta ja visiosta, arvoista ja eettisistä periaatteista, sekä strategiasta, toimintasuunnitelmasta ja riskinoton tasosta. Hallitukselle kuuluu vastuu myös pääomatavoitteista, riskinhallinnan suuntaviivoista, sisäisen valvonnan ja riskinhallinnan säännöistä, raportointirutiineista, eturistiriitosten välttämiseen ja hallitsemiseen liittyvistä toimitaohjeista, organisaatiorakenteesta ja henkilöstöpolitiikasta, sekä compliance-menetelmistä, ulkoisesta viestinnästä ja sisäisestä tiedonkulusta. Anssi Rantala (puh.joht.) ja Sam Olin korvasivat henkiyhtiön hallituksessa aiemmat jäsenet Taru Narvanmaan, Fredrik Westerholmin ja Carl Petterssonin keväällä 2017. Juha Hammarén jatkaa hallituksessa. Seppo Sibakov seurasi kesäkuussa 2017 tehtävässä toimitusjohtaja Katja Kerkeä.

Koska Aktia-konsernia johdetaan rahoitusteollisuuden kokonaisuutena, suuri osa strategiaa, riskinottohalua ja esim. korkostrategiaa koskevasta päätöksenteosta on käytännössä konsernin kokonaisuutena tekemien päätösten alaista. Tämä koskee myös useita yhtiön hallintojärjestelmän periaatteita ja direktiivejä sikäli, kuin ne ovat emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:n ja kaikkien tytäryhtiöiden yhteisiä. Siksi konsernin hallitus on käytännössä ratkaiseva päätöksentekijä monissa asioissa, jotka koskevat myös henkiyhtiötä. Konsernin hallitukseen kuului huhtikuulle 2018 asti Dag Wallgren (puh.joht.), Christina Dahlblom, Stefan Damlin, Sten Eklundh, Kjell Hedman, Catharina Stackelberg-Hammarén, Lasse Svens ja Arja Talma. Hallituksen puheenjohtaja sekä jäsenet Hedman ja Eklundh erosivat huhtikuun yhtiökokouksessa, ja uudeksi puheenjohtajaksi valittiin Lasse Svens sekä uusiksi jäseniksi Maria Jerhamre Engström ja Johannes Schulman. Aktia-konsernin toimitusjohtajana maaliskuusta 2017 toiminut Martin Backman lopetti tehtävänsä maaliskuussa 2018. Konsernin virkaa toimittavana toimitusjohtajana toimii Juha Hammarén, ja prosessi uuden toimitusjohtajan nimittämiseksi on aloitettu.

Riskinottohalua ja muita riskinottokysymyksiä koskevat linjaukset ovat keskeisiä konsernin hallituksen riskivaliokunnalle. Konsernin hallituksella on myös tarkastusvaliokunta sekä palkitsemis- ja corporate governance -valiokunta. Kaikki nämä vaikuttavat myös henkiyhtiöön konsernin vahvistamien yleisten ohjeiden kautta.

Johtoryhmän jäsenistä koostuvan konsernin sijoitus- ja funding-valiokunnan (PFU) korvasi syksyllä 2017 ALCO (Asset and Liability COmmittee). ALCO on ottanut hoitaakseen vanhan valiokunnan tehtävät, mutta sillä on laajempi rooli vakavaraisuuden hallinnassa. Henkiyhtiön sijoituspäällikkö toimii tässä valiokunnassa asioiden esittelijänä.

B.1.2 Korvaus- ja palkitsemisperiaatteet

Aktiassa on yleiset konsernitason palkitsemisperiaatteet, jotka koskevat kaikkia konserniyhtiöitä ja siten myös henkiyhtiötä.

Palkitsemismenettelyn tulee tukea sitoutuneiden, osaavien ja tavoitteellisten henkilöiden rekryointia sekä monipuolista osaamista, yhteistyötä ja työn kehittämistä konsernin strategian, tavoitteiden, arvojen ja pitkän aikavälin etujen mukaisesti. Palkitsemispolitiikan tulee samalla tukea hyvää ja tehokasta riskienhallintaa ja hillitä liiallista riskinottoa niin, että siitä ei pal- kitta, sekä toimia eturistiriitosten välttämiseksi konsernin sisällä.

Aktian palkitsemispolitiikka perustuu kahteen pääperiaatteeseen. Ensimmäinen — oikeudenmukainen palkkaus — merkitsee käytännössä sitä, että samasta työstä maksetaan sama palkka. Oikeudenmukaisuuteen kuuluu myös se, että työstä maksettava palkka on suhteutettu työn vaatavuuteen ja muihin palkkoihin.

Oikeudenmukaisuusperiaate tulee huomioida riippumatta työsuhteen laadusta (määräaikainen, vakituinen). Työtehtävien vaatimukset ja Aktiassa yleisesti hyväksytyt roolit ja toimenkuvat määräävät työehtosopimusten mukaisista toimista maksettavan palkan.

Toisen pääperiaatteen – kilpailukyvyyn – on tarkoitus varmistaa, että Aktia voi rekrytoida ja pitää asiantuntevaa henkilöstöä, erityisesti asiantuntijoita, yhtiön palveluksessa tarjoamalla kilpailukykyiset palkkiot. Kilpailutilanne voi johtaa siihen, että tietyistä toimesta maksetaan korkeampaa palkkaa kuin sen vaikeusluokka edellyttäisi tai vallitsevaa keskipalkkaa korkeampaa palkkaa.

Konsernin hallituksen on säännöllisesti arvioitava, toimiiko palkitsemispolitiikka toivotusti ja noudatetaanko sitä. Hallituksen palkitsemis- ja corporate governance -valiokunta saa vuosittain tarkasteltavakseen sisäisen tarkastuksen raportin tämän politiikan noudattamisesta. Konsernin hallitus vahvistaa toimitusjohtajan ja muiden konsernin johdon jäsenten työehdot, ml. kiinteät ja muuttuvat palkkiot, eläke-edut ja mahdolliset muut edut.

Kiinteällä palkkiolla tarkoitetaan tiettyyn ajanjaksoon tai muuhun suorituksesta tai tuloksesta riippumattomaan tekijään sidottua palkkaa ja muuta palkkiota. Kiinteän peruspalkan muodossa oleva palkkio on vakaa lähtökohta liiketoiminnan perustoiminnoille ja niiden kehittämiseksi. Aktiassa peruspalkat määritetään työehtosopimuksen, vallitsevan markkinatilanteen, työn vaatavuustason ja työntekijän tietojen ja taitojen perusteella.

Tällä hetkellä Aktiassa noudatetaan rahoitusalan yleissitovaa työehtosopimusta ja vakuutusalan yleissitovaa työehtosopimusta.

Aktian kokonaispalkkaiset työntekijät – työehtosopimuksen ulkopuolelle jäävät esimiehet – käyvät kerran vuodessa pätevyyskorotusjärjestelmän puitteissa sovittujen periaatteiden mukaiset palkkaneuvottelut, joissa heidän palkkansa tarkistetaan. Tämän ryhmän palkkojen tarkistuksessa huomioidaan alan palkkakehitys, kokonaispalkka ja palkkauksen kilpailukyky.

Muuttuvalla palkkiolla tarkoitetaan palkkiota, joka ei ole kiinteä vaan sidottu työntekijän suoritukseen, tai taloudellisiin tai muihin tekijöihin. Muuttuvan palkkion kriteerit eivät saa rohkaista liialliseen riskinottoon, ja mahdollisiin eturistiriitoihin tulee kiinnittää huomiota. Muuttuvaan palkkioon kohdistuu finanssialalla erityistä säätyä riskinoton hillitsemiseksi. Aktia noudattaa muuttuvia palkkiota koskevia kulloinkin voimassa olevia sääntöjä ja viranomaismääräyksiä.

Muuttuvan palkkion tulee perustua kokonaisarvioon palkkionsaajan ja liiketoimintayksikön sekä konsernin kokonaistuloksesta ja sen kehityksestä. Arvioinnissa on otettava huomioon taloudelliset ja muut olennaiset tekijät sekä suorituksen tai tuloksen toteutuminen pidemmällä aikavälillä. Osakeperusteisen kannusteohjelman piiriin kuuluvien muuttuva palkkio voi olla korkeintaan 100 % avainhenkilön kiinteästä palkasta ja palkkiosta. Muiden osalta muuttuva palkkio voi olla korkeintaan 6 kuukausipalkan suuruinen, eli noin 46 % vuosittaisesta kiinteästä palkasta tai palkkiosta.

Lyhytaikaisten muuttuvien palkkioiden, bonusten, tarkoitus on tukea tavoitteiden saavuttamista toimintavuoden aikana tai lyhyellä aikavälillä. Lyhytaikaisten muuttuvien palkkioiden vuosittaiset puitteet vahvistaa Aktia Pankki Oy:n toimitusjohtaja. Aktia-konsernissa voidaan käyttää lyhytaikaista muuttuvaa palkkiota ottaen huomioon palkkiopolitiikan ohjausdokumentissa määritellyt rajoitukset. Perusperiaate on, että konsernin yleisten tavoitteiden tulee ohjata yksittäisten yksiköiden ja yksilöiden lyhytaikaisten tulospalkkaohjelmien kriteerejä.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä myös muuttuvan palkkion kriteereihin, kun palkkio kohdistuu henkilöihin, jotka tarjoavat palveluja tai joilla voi olla olennaista vaikutusta palveluihin ja/tai rahoitusvälineiden markkinat-direktiivissä (MiFID) tarkoitettuun yrityskäyttäytymiseen. Näihin luetaan esim. suorassa asiakaskontaktissa oleva konttorihenkilöstö, myyjät ja/tai muu henkilöstö, joka on epäsuorasti osallisena sijoitus- ja/tai oheispalvelujen myyntiin ja joille palkkio voi muodostaa sopimattoman kannusteen käydä kauppaa tavalla, joka on vastoin asiakkaan parasta. Näistä kriteereistä säädetään laissa vakuutusedustuksesta. Konsernin compliance-toimintoa on konsultoitava ennen palkkiota koskevien kriteerien vahvistamista konsernin johdossa.

Aktia-konsernin henkilöstörahoisto on johtoryhmää lukuun ottamatta koko henkilöstölle suunnattu palkitsemisjärjestelmä. Tavoitteena on ollut, että Aktia siirtää vuosittain osan voitosta henkilöstörahoistoon. Tammikuussa 2018 konsernin hallitus päätti ottaa käyttöön henkilöstörahoiston sijaan uuden pitkäaikaisen osakesäästöohjelman konsernin työntekijöille.

Aktia-konsernin avainhenkilöille on tarjottu mahdollisuutta osallistua osakeperusteisiin Osakepalkkio- ja Osakeomistusohjelmiin. Ohjelman tarkoituksena on tukea konsernin pitkän aikavälin strategiaa, sovittaa yhteen omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet kasvattaa yhtiön arvoa sekä sitouttaa avainhenkilöitä yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyisiä kannustimia. Ohjelmia koskevat yksityiskohdat on kuvailtu palkkiopolitiikan ohjausdokumentissa. Palkkion sitouttava vaikutus johtuu siitä, että sitä ei yleensä makseta avainhenkilölle, joka palkkion maksuajankohtana ei enää ole työ- tai toimisuhteessa Aktia-konserniin. Lisäksi palkkiona maksettaville osakkeille asetetaan yhden vuoden mittainen odotusaika. Kukaan henkiyhtiössä vuoden 2017 lopussa työskennelleistä henkilöistä ei ole osallistunut näihin avainhenkilöille tarkoitettuihin kannusteohjelmiin.

Konsernin valvontatoiminnoissa (riskienvalvonta, compliance, sisäinen tarkastus ja aktuaaritoiminto) työskentelevien henkilöiden palkat ja palkkiot eivät saa olla riippuvaisia sen yksikön tuloksesta, jota he valvovat. Hallituksen palkitsemis- ja corporate governance -valiokunta valvoo riippumattomille valvontatoiminnoille maksettavia palkkiota.

Konsernin riskienhallintotoiminnon ja compliance-toiminnon sekä sisäisen tarkastuksen tavoitteet asetetaan vuosittain hallituksen tarkastusvaliokunnassa, joka myös valvoo tavoitteiden saavuttamista.

B.2 Sopivuudelle ja luotettavuudelle asetettavat vaatimukset

Yhtiön toiminta käsittää yhtiön ylimmän johdon lisäksi seuraavat keskeiset toiminnot:

- a) Tuotanto ja IT-toiminta
- b) Talous ja vakuutustekniikka.

Keskeisten toimintojen vastuulliset esimiehet ovat yhtiön johtoryhmän jäseniä.

Yhtiön toimitusjohtaja määrittää keskeisen toiminnon vastuullisen esimiehen erityiset kelpoisuusvaatimukset. Sen lisäksi keskeisen toiminnon vastuullisen esimiehen on oltava arvostettu ja hänellä on oltava tehtävän vaatima ammattitaito ja kokemus sekä yleiset tiedot vakuutustoiminnasta. Erityiset kelpoisuusvaatimukset kuvaillaan toimenkuivissa.

Lainsäädännön keskeisen toiminnon vastuulliselle esimiehelle ja compliance-toiminnolle asettamat vaatimukset on täytettävä sekä silloin, kun henkilö nimitetään toimeen, että koko sen ajan, kun henkilö hoitaa näitä tehtäviä.

Nimittämisen yhteydessä nämä vaatimukset selvitetään henkilön koulutuksen ja työkokemuksen osoittavilla kirjallisilla asiakirjoilla sekä henkilökohtaisella haastattelulla. Lisäksi compliance-toiminto suorittaa erikseen saman selvityksen jonka Finanssivalvonta vaatii toimitusjohtajaa nimitettäessä.

Sinä aikana, kun henkilö hoitaa tehtäviään, kelpoisuus tarkistetaan vuosittaisilla kehityskeskusteluilla lähimmän esimiehen kanssa ja compliance-toiminnon korkeintaan kahden vuoden välein suorittamalla selvityksellä. Kaikkien asianomaisten henkilöiden on osaltaan annettava kirjallinen vakuutus tietyistä asioista, jotka on mainittu hallituksen työjärjestyksessä, minkä lisäksi näitä henkilöitä koskevat tiedot saatavilla olevissa luottotietorekistereissä on tarkistettava. Tulos raportoidaan yhtiön hallitukselle.

B.3 Riskienhallintajärjestelmä, mukaan luettuina riski- ja vakavaraisuusarviointi

B.3.1 Riskienhallintajärjestelmän rakenne

Konsernin työjärjestyksessä todetaan, että konsernin hallitus hoitaa konsernin toimintaa teollisena kokonaisuutena, mikä merkitsee sitä, että konsernin tytäryhtiöiden riskejä säädellään ja hallitaan konserniperspektiivistä. Henkiyhtiön hallitus on kuitenkin viime kädessä vastuussa henkiyhtiön hallinnosta.

Vaikka suuri osa linjatason päivittäistä työtä koskevasta päätöksenteosta tehdään konsernitasolla, henkiyhtiön hallituksella on erityinen vastuu niistä riskienhallintaprosessin osista, jotka sisältävät vakuutuksille erityiset osariskit ja joita ei ilmene konsernin muilla liiketoiminta-alueilla, eli erityisesti vakuutusten myöntämiseen liittyvät riskit ja muut vakuutusriskit, mukaan lukien vakuutustoimintaan liittyvät operatiiviset riskit.

Vuonna 2017 on jatkettu strategiaa jonka mukaan myyntiä ohjataan valituihin riskivakuutuksiin ja sijoitussidonnaisiin säästövakuutuksiin. Koromarkkinatilanne on edelleen vaikea, ja jo olemassa olevien vanhojen korkotuottoisten vakuutuskantojen varat on haastavaa sijoittaa siten, että taatun koron taso saavutetaan. Sijoituspolitiikka yleisesti ja erityisesti kororiskienhallinta ovat siten strategisia alueita, joita käsitellään säännöllisesti yhtiössä. Nämä alueet liittyvät myös vahvasti konsernin yhteiseen limiitti- ja sijoitussuunnitteluun, mikä tarkoittaa sitä, että konsernin riskivaliokunnalla ja ALCO-komitealla on keskeinen rooli päätöksenteossa, ja ne tekevät yhteistyötä henkiyhtiön sijoituspäällikön kanssa haasteiden kohtaamiseksi.

B.3.2 Riskienhallintatoiminto

Aktia Pankki Oyj:n riskienhallintatoiminto on koko konsernin yhteinen, ja yksikkö tunnetaan nimellä riskienvalvonta. Henkiyhtiön osalta riskienhallintatoiminto on siis ulkoistettu emoyhtiölle. Konsernin yhteiset dokumentoidut riskienhallintatoiminnon ohjeet, joissa määritellään riskienhallintastrategia, on hyväksytty erikseen henkiyhtiön hallituksessa. Niissä kuvaillaan myös se, miten riskienhallintajärjestelmä järjestetään konsernissa. Riskinsietokyvyn rajat määritellään yhdessä konsernin limiittipolitiikan kanssa.

Konsernin riskienvalvontayksikköä johtaa Riskienvalvonnan päällikkö Tina Schumacher, joka raportoi vuoden 2017 alussa Chief Control Officerille (CCO) Juha Hammarénille (konsernin johtoryhmän jäsen). Toukokuussa 2017 organisaatorakennetta muutettiin kuitenkin niin, että riskienvalvontayksikkö on suoraan konsernin toimitusjohtajan alainen.

Riskienvalvontayksikön on oltava organisoitu siten, että se on riippumaton siitä liiketoiminnasta ja niistä tukitoiminnoista, joita se valvoo ja tarkistaa. Se ei suorita sellaisia työtehtäviä, joita se valvoo. Riskienvalvonalla on oltava riittävästi osaavia resursseja valvontatoiminnon suorittamiseen luotettavasti.

Riskienvalvontatoiminnon ensisijainen rooli on raportoida konsernin riskiasemasta suhteessa strategiassa päätettyyn riskinottohaluun liiketoiminnasta riippumatta. Riskienvalvontatoiminnon on esitettävä konsernin hallitukselle ja riskivaliokunnalle neljännesvuosittain katsaus konsernin

olennaisista riskiasemista ja antaa arvio riskiprofilista. Riskienvalvonnan on annettava vuosittain toiminnastaan selvitys sekä olennaiset havainnot konsernin hallituksen riskivaliokunnalle, joka tekee arvion riskienvalvontatoiminnosta ja sen riittävydestä sekä siitä, onko sen toiminta tarkoituksenmukaista. Riskienvalvontatoiminto raportoi lisäksi neljännesvuosittain ja tarvittaessa suoraan henkiyhtiön hallitukselle.

Henkiyhtiöllä on erillinen riskienhallintasuunnitelma, jonka tarkoituksena on määritellä mittausmenetelmät erityisesti henkiyhtiölle. Tämän asiakirjan hyväksyy henkiyhtiön hallitus. Riskinmittausmenetelmät keskittyvät vakuutustoiminnan kannalta olennaisiin riskeihin ja erityisesti siihen, kuinka riskejä mitataan Solvenssi II:n ja yhtiön oman riski- ja vakavaraisuusarvioinnin (ORSA) yhteydessä.

B.3.3 Riski- ja vakavaraisuusarviointi

Henkiyhtiöllä on erillinen direktiivi, jossa määritellään vuosittainen prosessi, jonka mukaan yhtiön oma riski- ja vakavaraisuusarviointi (ORSA) tehdään. Henkiyhtiön ORSA-prosessin on tarkoitus osua ajallisesti yhteen konsernin ICAAP-prosessin kanssa siten, että kummankin vuosittainen valmistelu voidaan tehdä samaan aikaan vuodesta. Tarkoitus on, että kaikki dokumentaatio sekä sen hyväksyntä voidaan saattaa päätökseen vuosittain joulukuun aikana.

Koska yhtiö on riippuvainen konsernisuunnittelusta esim. riskinottohalun, strategian ja pääomasuunnittelun osalta, on tarkoituksenmukaista, että ne suunnitellaan mahdollisimman suurelta osin samanaikaisesti. Käytännössä merkittäviä osia konsernin ICAAP:sta voidaan soveltaa ja sovelletaan suoraan henkiyhtiön. Tämän lisäksi on myös erityisesti henkivakuutustoimintaan linkitettyjä osa-alueita (esim. vakuutustekniset riskit ja vakuutuksen liiketoimintariskit), joiden laajuus ICAAP-raportissa on vaatimaton, mutta jotka sitä vastoin käsitellään tarkemmin ORSA-raportissa.

ORSA-prosessin vuosikello alkaa konsernin ja siten myös henkiyhtiön strategian päivittämällä keväällä ensimmäisen neljänneksen jälkeen, kun konsernin riskivaliokunta on ottanut kantaa ensimmäisen neljänneksen riskiraportointiin. Sen jälkeen riskienvalvonta ja vakuutustekninen yksikkö (aktuaariyksikkö) sekä muut valmistelevat yksiköt aloittavat työnsä riskimallien muuttamisen ja päivittämisen parissa tarpeen mukaan. Limiitit ja skenaariot ovat saatavilla konsernihallituksen käsittelemä varten kolmannen neljänneksen lopun jälkeen. Sen jälkeen ICAAP ja ORSA käsitellään erikseen konsernin riskivaliokunnassa sekä kussakin hallituksessa, ja hallitukset hyväksyvät ne.

Henkiyhtiön hallituksella on lopullinen vastuu yhtiön ohjaamisesta, ja se on siten vastuussa myös ORSA-prosessista. Henkiyhtiön hallituksen kuuluu esittää oma näkemyksensä suunnitellusta strategiasta konsernihallitukselle strategian päivittämisen yhteydessä ja osallistua asiantuntemuksellaan sen muotoiluun. Lisäksi hallituksen on osallistuttava yhteistyössä riskienvalvonnan ja aktuaaritoiminnon kanssa ORSA-riskiparametrien, riskinottohalun ja limiittien vuosittaisen päivityksen valmistelevaan työhön. Hallitus myös hyväksyy ORSA-ohjausdokumentin, ORSA-arvioinnin, sisäisen ORSA-riskiraportin ja ORSA-valvontaraportin. Hallituksen on esiteltävä ORSA-raportin yhteydessä toimenpidesuunnitelma mahdollisille riskilimiittien rikkomuksille, joita ennakoidaan tulevaisuuteen katsovassa arvioinnissa.

Kuvio 5

Riskienvallonta ja vakuutustekninen yksikkö ovat vastuussa ORSA-arvioinnin varten tarvittavien riskilukujen, laskelmien ja raporttien tuottamisesta. Riskienvalvonnan on tarvittaessa valmistettava ehdotus riskiparametrien mahdollisesta korjauksesta ja dokumentoitava nämä muutokset sekä ORSA-ohjausdokumentin ja ICAAP-ohjausdokumentin mahdolliset korjaukset. Vakuutusteknisen yksikön on tarvittaessa valmistettava ehdotus vakuutusteknisten parametrien mahdolliseksi korjaamiseksi ja dokumentoitava nämä muutokset. Riskienvalvonta tuottaa myös ORSA-arvioinnin, sisäisen riskiraportin ja ORSA-valvontaraportin yhdessä vakuutusteknisen yksikön kanssa. Riskienvalvonta ja aktuaaritoiminto auttavat tarvittaessa asiantuntijalausunnoilla kunkin hallituksen kokouksissa ORSA:a tai ICAAP:a koskeissa kysymyksissä.

ORSA-arviointi on suoritettava yhtiön ORSA-direktiivissä määritellyn vakiomenettelyn mukaisesti. Tämä edellyttää sitä, että vuosittain valmistellaan täydellinen ORSA-raportti ja että tietyt virallisen vakavaraisuuslaskelman ja ORSAN avainluvut tuotetaan neljännesvuosittain. Käytännössä suuri osa laskelmista tehdään myös päivittäisellä tasolla. Tiheyttä voidaan vaihtaa tarvittaessa siten, että laaditaan ylimääräisiä raportteja. Avainluvut on kuitenkin aina raportoitava ohjaaville elimille neljännesvuosittain.

Yhtiön vakavaraisuustarve syntyy mm. rakenteellisesta taseriskistä, jonka aiheuttaa sijoitussalkun ja vakuutusveloitteiden kassavirtaodotusten ajallinen ero. Yhtiö pyrkii saavuttamaan tavoitteeksi asetetun vakavaraisuuden mm.:

- 1) rajoittamalla pääomankäyttöä sovitamalla odotetut kassavirrat yhteen
- 2) rajoittamalla sääntelyyn perustuvaa pääomitus.

Vakavaraisuustavoitteet aiheuttavat sijoitustoiminnalle mm. seuraavat vaatimukset:

- varojen arvo turvataan ja vakuutusentiteettien saatavat varmistetaan
- varat kattavat kaikissa tilanteissa vakuutusteknisen vastuuvelan
- pääomavaateet täytetään
- varat voidaan muuttaa rahavaroiksi vakuutusveloitteiden vaatimassa tahdissa
- konserni- ja segmenttituloksen volatiliiteettia rajoitetaan
- sijoitukset antavat sellaisen tuoton, joka vastaa taloussyklin aikana vähintään vastuuvelan korkoutusta, mutta sijoitustoiminnassa ei saa ottaa sen tason ylittäviä riskejä, jota vaaditaan yllä olevien vaatimusten/tavoitteiden täyttämiseen.

B.4 Sisäinen valvontajärjestelmä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä koskeva hallituksen ohjesääntö on Aktia-konsernin dokumentti, joka pitää sisällään sen johtamismallin ja kulttuurin sekä määrittelee, kuinka konsernin hallituksen, konserninjohtajan, konserninjohtajien jäsenten, keskitettyjen toimintojen päälliköiden, tytäryhtiöiden ja linjavastuullisten esimiesten on hoidettava riskienvalvonta sisäisessä valvonnassa. Siinä määritellään myös, kuinka kaksijakoisuuden periaate (neljän silmän periaate), säännölliset tarkistukset, raportointi ja tiedonkulku hoidetaan sekä kuinka sisäistä valvontaa arvioidaan ja seurataan. Henkiyhtiön hallitus on päättänyt, että yhtiö seuraa yleistä konsernimääräystä.

Yleisen määräyksen lisäksi konsernissa ja yhtiössä sovellettavien direktiivien ja politiikkojen kokoelmaa on pidettävä osana sisäistä valvontaa. Yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmän lähtökohta on, että sen on oltava riittävän kattava yhtiön toiminta huomioon ottaen. Sisäinen valvonta on prosessi, joka käsittää henkiryhtiön johdon ja muun henkilökunnan suorittaman valvonnan sekä kaikki toimenpiteet, joiden avulla yhtiön on tarkoitus varmistaa mm.

- Aktian liiketoimintastrategian, ml. strategiset projektit, ja taloudellisten tavoitteiden toteuttaminen sekä resurssien taloudellinen ja tehokas käyttö,
- toiminnan riskien tyydyttävä hoitaminen,
- luotettavat ja oikeat taloudelliset ja muut oleelliset tiedot johdolle,
- luotettavat ja oikeat taloudelliset ja muut oleelliset tiedot sijoittajille ja muille ulkoisille sidosryhmille,
- sisäisten sääntöjen ja ulkoisen sääntelyn noudattamisen (compliance) valvonta,
- toiminnan, tietojen ja yhtiön omien sekä asiakkaiden varojen riittävä suojaaminen,
- riittävät ja tarkoituksenmukaiset järjestelmät toiminnan tueksi. Nämä järjestelmät, tietojärjestelmät mukaan lukien, voivat olla Aktian omia tai sellaisia, joita käytetään tilanteissa joissa Aktia on ulkoistanut osan toimintaansa kolmannelle osapuolelle.

Tärkeille prosesseille on laadittu prosessikuvaukset toiminnan ohjaamista varten, ja konsernin direktiivien lisäksi on laadittu omat direktiivit yhtiölle erityisiä prosesseja varten. Näissä direktiiveissä päätetään oikeudet ja erityisesti todistamisoikeudet. Yhtiön hallitus hyväksyy vuosittain yhtiön sijoitussuunnitelman, joka seuraa konsernihallituksen määrittämiä riskitasoja ja limiittejä. Riskienvalvontatoiminto valvoo riskiasemia ja limiittejä. Hallitus on hyväksynyt sijoitussuunnitelman viimeksi 22.12.2017.

Henkiryhtiöllä on oma riskienhallintasuunnitelma, jossa määritellään yhtiön toiminnot ja tärkeimmät niihin liittyvät riskit, eri toimintojen riskienhallinnan tavoitteet, riskinottamisen rajat, vastuut, mittarit ja valvontaperiaatteet. Hallitus on hyväksynyt riskienhallintasuunnitelman viimeksi 20.11.2017.

Yhtiön kuvaus hallintojärjestelmästä - hallituksen työjärjestys ja yhtiön valmiussuunnitelma mukaan lukien - tarkistetaan vuosittain. Hallitus on hyväksynyt hallintojärjestelmän tarkistuksen 20.11.2017 ja valmiussuunnitelman tarkistuksen 25.10.2017.

Yhtiöllä on seuraavat riippumattomat kriittiset toiminnot, jotka raportoivat vuosittain yhtiön hallitukselle:

- sääntöjen noudattamisen toiminto (compliance)
- riskienvalvonnan toiminto
- sisäisen tarkastuksen toiminto
- aktuaaritoiminto.

Yllä mainitut kriittiset valvovat toiminnot eivät ole vuoden 2017 aikana esittäneet, että yhtiön sisäisessä valvonnassa esiintyisi olennaisia puutteita.

Konsernin sääntöjen noudattamisen toiminnon (compliance) erityistehävänä on auttaa toimivaa johtoa ja muita linjavastuullisia esimiehiä varmistamaan, että sovellettavat säännöt tunnetaan ja että niitä noudatetaan asianmukaisesti ja että sääntöjen puutteelliseen noudattamiseen liittyvät riskit tunnustetaan, käsitellään ja raportoidaan. Yhtiön compliance-toiminnosta vastaa yhtiön compliance officer, joka tekee yhteistyötä konsernin compliance-yksikön kanssa.

Compliance-toiminnon ohjeet on dokumentoitu, ja ne sisältävät tiedot toiminnon missiosta, organisaatiosta, tehtävistä ja raportoinnista.

B.5 Sisäisen tarkastuksen toiminto

Aktia-konsernin sisäinen tarkastus on keskitetty emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:hin, ja sisäisen tarkastuksen ohjeet ja toiminta on vahvistettu erikseen.

Sisäinen tarkastus on muista toiminnoista irrallinen ja näistä riippumaton yksikkö, jonka avulla konsernin hallitus varmistuu siitä, että konsernin sisäinen valvonta sekä siihen kuuluva toimintarisikien hallinta on asianmukaisesti järjestetty. Sisäinen tarkastus on suoraan konsernin hallituksen ohjauksen ja valvonnan alainen.

Konsernin hallitus tai sen tarkastusvaliokunta vahvistaa sisäisen tarkastuksen tarkastussuunnitelman ja budjetin vuosittain. Tarkastussuunnitelmassa vahvistetaan sisäisen tarkastuksen työtehtävät, valtuudet sekä tarkastussuunnittelun yleiset periaatteet ja havainnoista raportointi linjaorganisaation sisällä.

Sisäisen tarkastuksen päävastuu on tarkastaa ja arvioida keskeisten toimintojen toiminta, tietojärjestelmät, resursointi, sisäiset rutiinit, asiakaskontaktit ja metodit riippumattomasti ja objektiivisesti. Lisäksi ORSA ja ICAAP on tarkastettava erikseen.

Sisäinen tarkastus tekee päätökset priorisoinneistaan riskiperusteisesti. Se antaa tarkastustensa ja huomioidensa perusteella suosituksia toiminnan ja työtapojen muutoksista ja seuraa näitä suosituksia järjestelmällisesti. Sisäinen tarkastus noudattaa toiminnassaan kansainvälisiä ohjeita ja ammattimaisen sisäisen tarkastuksen eettisiä sääntöjä.

B.6 Aktuaaritoiminto

Yhtiön pääaktuaarin johtama vakuutustekninen yksikkö on vastuussa vastuulliselle vakuutusmatemaatikolle kuuluvista tehtävistä. Aktuaaritoimintoa hoitaa yksi yksikön resurssi osa-aikaisena tehtävänä. Toiminnon riippumattomuus varmistetaan sillä, että aktuaaritoiminto raportoi toiminnon vastuualueisiin kuuluvissa asioissa suoraan yhtiön hallitukselle.

Aktuaaritoiminnon pääasialliset tehtävät ovat vastuuvelan valmistelun tarkastaminen, sekä tilinpäätöstä että vakavaraisuustarkoitusta varten. Aktuaaritoiminnon on myös arvioitava, ovatko käytettävät menetelmät ja mallit ja tehtävät oletukset soveltuvia, arvioitava tietojen riittävyttä ja laatua, sekä autettava riskienhallintajärjestelmän tehokkaassa täytäntöönpanossa ja osallistuttava ORSA:n laatimiseen.

Aktuaaritoiminto antaa lisäksi hallitukselle lausuntoja siitä, ovatko jälleenvakuutusjärjestelyt tarkoituksenmukaisia, sekä yhtiön yleisestä vakuutuspolitiikasta. Aktuaaritoiminto antaa hallitukselle vähintään kerran vuodessa raportin suorittamistaan tehtävistä ja niiden tuloksista sekä antaa suosituksia siihen, kuinka havaitut puutteet voidaan korjata.

B.7 Ulkoistaminen

Aktia-konsernin toimintojen ulkoistamista ohjaa toiminnan ulkoistamisen periaatteita koskeva hallituksen ohjesääntö. Siinä käsitellään toimintojen ulkoistamista konsernin ulkopuolisille osapuolille koskevia sääntöjä.

Yleinen periaate on, että konserni voi ulkoistaa toimintansa kannalta merkittäviä toimintoja tai hoitaa liiketoimintaa asiamiehen välityksellä, ellei tämä vaikeuta riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa tai muutoin aiheuta haittaa liiketoiminnalle. Finanssivalvonnan, konsernin valvontatoimintojen ja ulkoisten tiintarkastajien mahdollisuudet valvoa ja tarkastaa toimintaa eivät saa heikentyä ulkoistamisen johdosta.

Toimiluvan varaista toimintaa voidaan ulkoistaa vain palveluntarjoajalle, jolla on toimilupa kyseisen toiminnan harjoittamiseen. Samoin käytettävillä asiamiehillä tulee olla tarvittava toimilupa kyseisen toiminnan harjoittamiseen. Konsernin tulee varmistaa, ettei toimeksiantoa vaaranna mikään nimellinen tai potentiaalinen eturistiriita. Vastuu ulkoistetusta toiminnasta on aina myös yhtiöllä.

Erityisesti henkivakuutusyhtiöstä on säädetty, että yhtiö ei voi ulkoistaa merkittäviä toimintoja, jos yhtiön hallintojärjestelmän laatu heikkenee olennaisesti, operatiivinen riski kasvaa kohtuuttomasti tai jos vakuutuksenottajille, vakuuteuille tai korvauksensaajille tarjottava palvelu heikkenee ulkoistamisen seurauksena. Myös vakuutusasiamiehen käyttämistä koskevat erityiset säännöt. Compliance-toimintoa on konsultoitava sellaista toimintaa suunniteltaessa.

Henkivakuutusyhtiön tuotteiden ja palveluiden myyntiä hoitavat asiamiehet, mikä tarkoittaa sitä, että myynti on ulkoistettu. Vaikka suurin osa myynnistä tapahtuu emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:n kautta, käytetään myös muita asiamiehiä, ennen kaikkea POP Pankkeja ja Pohjantähti Keskinäistä Vakuutusyhtiötä. Yhtiö on ulkoistanut osan hallinnon ja hallintojärjestelmän kannalta olennaisista toiminnoista emoyhtiölle. Näihin kuuluvat esim. riskienvalvonta, sisäinen tarkastus ja IT-toiminto tietyin osin. IT-toimintojen osalta puolestaan konserni on osittain ulkoistanut tiettyjä toimintoja ulkopuolisille toimittajille. Myös markkinatiedon saannin suhteen konserni on riippuvainen ulkopuolisista toimittajista. Kaikki ulkoistukset ovat osa konsernin normaalia operatiivisten riskien hallintaa, ja insidenttejä ja erityistapahtumia varten on laadittu erilaisia jatkuvuus- ja toimintasuunnitelmia. Henkivakuutusyhtiöllä on emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:n kanssa sopimukset, joissa sisäisesti emoyhtiölle ulkoistettujen toimintojen tehtävät määritellään tarkasti.

B.8 Muut tiedot

Yhtiön hallintojärjestelmää arvioidaan vuosittain. Hallituksen ja yhtiön johdon arvion mukaan hallintojärjestelmä on soveltuva ja riittävän kattava ottaen huomioon toiminnan ja ne riskit, joille yhtiö altistuu.

Yhtiön hallintojärjestelmästä ei yleisesti ottaen ole muita olennaisia tietoja ilmoitettavaksi.

C. Riskiprofiili

Yhtiö on arvioinut, että markkinariski on sen suurin riski. Vuoden 2017 ORSA-arvioinnissa markkinariskin kontribuution arvioitiin olevan 66,5 % kokosisäisestä ORSA-pääomatarpeesta, kun taas vakuutustekniset riskit olivat 31,1 %, operatiiviset riskit 1,9 % ja muut riskit 0,6 %. Markkinariski aiheutuu markkinoiden muutoksista, jotka vaikuttavat osittain sijoitussalkkuihin mutta myös vakuutusteknisen vastuuvuonon arvoon. Erityisesti korkoriski on merkittävä ja vaikea hallita, sillä se vaikuttaa taseen kumpaankin puoleen, ja lisäksi vaikutusta vastuuvuonon on toimivien markkinoiden puuttuessa pidettävä teoreettisena.

Vakuutusteknisten riskien arvioidaan yleisesti ottaen olevan hyvin tunnistettuja ja vakaampia sekä helpommin hallittavia kuin markkinariskien. Arvioidaan, että nykyisten sopimusten osalta kyseiset riskit vähenevät tasaisesti ja hallitusti tulevaisuudessa. Yhtiö on vahvistanut riskivakuutusten osalta rajat sille, kuinka suuria summia voidaan pitää omalla riskillä. Ylimenevä osa jälleenvakuutetaan. Hallitus hyväksyy vuosittain jälleenvakuutusjärjestelyt pääaktuaarin ehdotuksesta.

Operatiiviset riskit luokitellaan yhtiön riskienhallintasuunnitelmassa yksityiskohtaisemmin kuin esimerkiksi Solvenssi II:n operatiivisten riskien laskelmassa, ja ORSA:ssa operatiiviset riskit arvioidaan tämän suunnitelman kuvauksen mukaisesti. Vaikka operatiivista riskiä on pyrittävä ymmärtämään ja kvantifioimaan paremmin, operatiivisten riskien ei arvioida olevan merkittäviä yhtiölle.

Henkiyhtiön sijoitussalkku koostui 81,3-prosenttisesti (82,5 %) korkopapereista 31.12.2017. Lisäksi 13,6 % (14,0 %) on sijoitettu suoriin kiinteistöomistuksiin tai kiinteistörahastoihin sekä 0,3 % (0,4 %) vaihtoehtoisin sijoituksiin (käytännössä listaamattomiin osakkeisiin ja pääomasijoitusrahastoihin). Raportointihetkellä sijoituksista 4,9 % (3,1 %) oli kassavaroissa. Korkosidonnaisten vastuiden katteena oleva koko salkku oli 574,5 (600,0) miljoonaa euroa. Sijoitussidonnaisten vastuiden katteena oleva salkku koostuu rahasto-osuuksista, jotka vakuutusnottajat ovat valinneet, ja ne olivat raportointihetkellä 802,6 (723,1) miljoonaa euroa. Omistettujen osuuksien positiota tarkistetaan päivittäin, jotta se vastaa vakuutusnottajien linkitettyihin salkkuihinsa tekemiä muutoksia.

Sijoitussalkussa ei tällä hetkellä ole sellaisia instrumentteja, joihin liittyvien riskien voidaan katsoa olevan vaikeita mitata tai hallita. Entistä suurempi vastuu kolmannen osapuolen rahastojen kautta on osoittautunut haasteelliseksi riskien tunnistamisen ja raportoinnin suhteen, sillä useilla rahastoyhtiöillä on vaikeuksia kohde-etuutena olevien sijoitusten raportoinnissa. Henkiyhtiön omiin salkkuihin sisällyville rahastoille tehdään kuitenkin etukäteen erillinen selvitys siitä, täyttääkö rahaston raportointi vaatimukset, ja haasteet ovat rajoittuneet lähinnä aikataulullisiin ongelmiin. Uusiin rahoitusvälinealuokkiin on – jos sellaisiin sijoitetaan – tehtävä erillinen arviointi, jonka periaatteet on dokumentoitu konsernin uuden tuotteen hyväksymismenettelyä koskevissa ohjeissa. Henkiyhtiön varojen kauppaa ja hallintointia hoitaa osittain emopankin treasury-yksikkö, osittain sisaryhtiö Aktia Varainhoito Oy.

Riskiherkkyyden mittaamiseen käytetään Solvenssi II -standardimenetelmän lisäksi myös konsernin sisäistä metodologiaa, markkinariskilimiittä. Markkinariskilimiitti on kiinteä eurosumma, jonka on kaikkina aikoina ylitettävä vertailulukunsa. Vertailuluku mittaa salkun riskiherkkyyttä, ja se perustuu korkoriskin, luottoriskin, valuutariskin, osakeriskin ja kiinteistörisin stressivaikutuksiin. Riskiherkkyyssparametrit ovat samat kaikille konserniyhtiöille, joille riskilukua mitataan, ja mittaus tehdään päivätasolla. Henkiyhtiön limiittiä on laskettu konsernin hallituksen päätöksellä 110 miljoonasta eurosta 100 miljoonaan euroon vuonna 2017. Pitkään jatkuneen tiettyjen markkinakorkojen negatiivisuuden vuoksi, yhtiö on päättänyt 31.12.2017 luopua aiemmin sovelletusta prosentuaalisesta (multiplikaatiivisesta) korkosokista, joka ei ole matemaattisesti merkityksellinen lähellä nollakorkoja. Uusi absoluuttisen (additiivisen) sokin menetelmä korvaa vanhan, ja jotta menetelmä olisi yhtenevä muiden muuttujien kanssa, uudelleen kalibroituja sokkeja sovelletaan myös spreadeihin ja valuuttoihin 31.12.2017 alkaen. Tämä muutos vaikuttaa merkittävästi erityisesti korkoriskin.

Yhtiön riskiluku 31.12.2017 oli 77,1 (66,1) miljoonaa euroa, ja se alitti siten 100 (110) miljoonan euron limiittinsä 129,7 %:n (166,5 %) kateasteella. Yksittäisten riskien riskilukuja käsitellään erikseen tämän luvun osaluvuissa. Markkinariskilimiitin vertailulukuksi määritellään 80 % yksittäisiä riskejä vastaavasta korreloidusta summasta. 20 %:n vähennys vastaa yhteisöveron vaikutuksista.

Solvenssi II:n vakavaraisuuspääomavaatimusta käsitellään erikseen luvussa E.2.

C.1 Vakuutusriski

Vakuutusriskillä tarkoitetaan sitä riskiä, että vakuutussopimuksista aiheutuvat korvaukset tai kulut ylittävät odotukset. Riskin voi aiheuttaa esim. virheellinen hinnoittelu, riittämätön jälleenvakuutus, vahinkotiheyden epäedullinen kehitys tai riittämättömät vastuuvuonon varaukset. Uudet sopimukset voi hinnoitella suhteellisen vapaasti, mutta lainsäädäntö rajoittaa osittain mahdollisuuksia muuttaa vanhojen sopimusten vakuutusmaksuja tai muita ehtoja.

Riskejä hallitaan seuraamalla tarkasti eri tuotteiden kannattavuutta ja vahinkosuhteita. Jälleenvakuutusta käytetään yksittäisten suurten vakuutustapah- tumien riskien rajoittamiseen sekä tuloksen volatiliiteetin vähentämiseen.

Vakavaraisuuslaskelmassa vakuutusriskit jaetaan lyhentyneeseen tai pidentyneeseen elinikään liittyviin riskeihin, vammautumiseen ja sairauteen, asiakaskäyttäytymiseen, hoitokustannuksiin ja katastrofiriskeihin. Näiden pääomavaateet saadaan laskemalla kuinka edellä mainittujen tekijöiden oletetun kehityksen muutokset vaikuttavat yhtiön omaan varallisuuteen. Tämä tehdään erikseen kullekin riskimoduulille ja yhdistetään henki- ja sairausvakuutusveloitteiden kokonaisvakuutusriskeiksi SCR-standardikaavan mukaisesti.

Henkivakuutusvelvoitteiden kokonaisvakuutusriski oli 56,1 (49,4) miljoonaa euroa ja sairausvelvoitteiden 16,4 (16,6) miljoonaa euroa 31.12.2017. Henki- ja sairausvelvoitteiden osariskien välinen jako löytyy taulukosta 6:

Taulukko 6

Osariskit (1 000 euroa)	31.12.2017		31.12.2016	
	Henki	Sairaus	Henki	Sairaus
Kuolevuusriski	6 447	31	9 771	52
Pitkäikäisyysriski	6 458	47	7 431	66
Työkyvyttömyys- ja sairastuvuusriski	526	13 702	594	14 000
Raukeamisriski	41 994	3 538	32 157	3 186
Hoitokuluriski	15 941	3 138	17 354	3 148
Katastrofiriski	4 123	421	4 277	463
Hajautus	-19 372	-4 500	-22 225	-4 336
Vakuutusriski	56 117	16 378	49 359	16 578

Muutokset edelliseen jaksoon verrattuna johtuvat pääasiassa siitä, että yhtiö otti vuoden aikana vakavaraisuuslaskelmassa käyttöön uuden kuolevuusmallin, joka heijastaa paremmin viime aikoina havaittua kuolevuutta.

Eri osariskit on huomioitu ORSA:ssa vastaavalla tavalla kuin virallisessa vakavaraisuuslaskelmassa.

C.2 Markkinariski

Henkiyhtiön markkinariskit jaetaan korkoriskiin, luottoriskiin, valuuttariskiin, osakeriskiin, kiinteistöriskiin ja keskittymäriskiin.

Yhtiön markkinariskiherkkyys mitataan laskemalla markkinariskin Solvenssi II -vaade standardikaavan mukaisesti sekä sisäisillä malleilla. Näistä tärkein on aiemmin mainittu markkinariskilimiitti. Samoja herkkyyslukuja käytetään myös yhtiön omassa ORSA:ssa.

Korkoriski on merkittävin yhtiön vakuutusvastuusiin liittyvä markkinariski, ja se vaikuttaa toisaalta tuottovaatimusten ja taatun asiakaskoron kautta kannattavuuteen, toisaalta varojen ja velkojen markkina-arvostuksen kautta vakavaraisuuteen. Luvun C alussa kuvatus mallin parametrien muutoksen jälkeen korkoriski on myös euroissa mitattuna selvästi suurin riski. Muutuneen mittaamenetelmän arvioidaan vastaavan todellisuutta, ja myös EIO-PA on Solvenssi II:n korjaus ehdotuksissaan (EIO-PA-BoS-18/075, 02/2018) esittänyt, että vastaavanlainen muutos otettaisiin käyttöön virallisissa vakavaraisuusmääräyksissä.

Vakavaraisuuden kannalta korkoriski on ALM-riski, joka muodostuu saatavien ja maksettavien tulevien kassavirtojen nykyarvon erotuksesta. Maksuvalmiuden ja riskinoton kannalta korkoriski muodostuu asiakkaille taattujen korkojen ja riskittömän markkinakoron erosta. Jos asiakkaalle taattu korko on riskitöntä korkoa korkeampi, vaaditaan sijoitustoiminnalta korkeampaa riskinottoa. Tuotetasolla tämä riski on olennainen erityisesti laskuperustekorkoon sidottujen säästö- ja eläkevakuutusten osalta. Vaikka korkotasoa on vuonna 2017 osoittanut nousutrendiä, on taso edelleen matala historiallisessa vertailussa, eikä korkopaperisijoituksia ole arvioitu kovinkaan houkutteleviksi tuottonäkökulmasta. Vuonna 2017 on tehty uusia hankintoja lähinnä yritysainasijoituksiin kehittyvillä markkinoilla, Frontier-markkinoilla ja kaupparahoituksessa (remburseissa). Vuoden 2017 lopussa korkosalkun duraatio oli 3,5 (4,2) vuotta ja korkotuottoisen vakuutuskanan noin 10 (10) vuotta.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten osalta vakuutussäästö kasvaa tai vähenee riippuen vakuutuksenottajan valitsemien sijoitusrahastojen arvonkehityksestä. Yhtiö ostaa vastaavat rahasto-osuudet vastuuvelan sijoitussidonnaisen osan katteeksi ja suojaa näin itseään sen vastuuvelan osan muutoksilta, joka liittyy asiakkaan valitsemien rahastojen arvonmuutoksiin. Sijoitussidonnaisia vakuutuksia vastaava salkku vaikuttaa siksi vähemmässä määrin riskien suuruuteen kuin korkosidonnaisia vakuutuksia kattava salkku.

Luottospreadriski on edelleen merkittävä riski yhtiölle erityisesti salkussa, jolla katetaan korkosidonnaiset vastuut. Koska riski syntyy kokonaisuudessaan sijoitussalkuista, sitä on vaikeampi suojata kuin korkoriskiä, sillä suojaus edellyttää luottojohdannaisia. Yhtiöllä ei ole tällä hetkellä suunnitelmia käyttää sellaisia. Lisäksi tietty luottoriskin vastuu on luonnollinen valinta yhtiölle, jolla ei ole osakeomistuksia, sillä tämä riski muodostaa tässä tapauksessa tuoton hinnan.

Osakeriski on tällä hetkellä maltillinen, sillä kaikki omistukset noteeratuissa osakkeissa on myyty salkusta, jolla katetaan korkotuottoiset vakuutukset. Jäljellä olevat omistukset liittyvät pääomasijoitusrahastoihin ja vastaaviin vaihtoehtoihin sijoituksiin. Salkuissa, joilla katetaan sijoitussidonnaiset vakuutukset, on kuitenkin suuri osuus osake- tai yhdistelmärahastoja, ja vaikka riski on suurimmaksi osin vakuutuksenottajan vastuulla, kantojen suuruus aiheuttaa sen, että kokonaisosakeriski on 17,3 (16,9) miljoonaa euroa.

Henkiyhtiön kiinteistöriski aiheutuu sijoituksista epäsuoriin kiinteistöinstrumentteihin, esimerkiksi kiinteistörahastoihin, tai suoriin kiinteistöomistuksiin. Vuodenvaihteessa kiinteistö sijoitukset olivat 77,9 (83,9) miljoonaa euroa. Kiinteistöriskin arvioidaan olevan 25 % omistuksen arvosta, ja se on siten yhtiön toiseksi suurin markkinariski sekä Solvenssi II -laskelmassa että yhtiön sisäisessä laskelmassa. Konsernitasolla ja henkiyhtiölle erikseen on asetettu yksittäisiä kiinteistöpositioita koskevia limiittejä ja koko kiinteistöriskiä koskevia limiittejä. Riskiä hallitaan sijoituskohteiden hajauttamisella.

Valuuttariski salkuissa joilla katetaan korkotuottoiset vakuutukset, aiheutuu korkorahastoista, jotka sijoittavat Yhdysvaltain dollareissa tai paikallisissa valuutoissa liikkeeseen laskettuihin kehittyvien markkinoiden valtionvelkakirjoihin. Lisäksi osa pääomasijoitusrahasto-omistuksesta on US-dollarin tai muiden eurooppalaisten valuuttojen määräisiä. Sijoitukset kehittyville markkinoille ovat lisääntyneet vuoden aikana. Sijoitussidonnaisissa salkuissa on osake- ja korko-omistuksia noin viidessäkymmenessä valuutassa, jotka liittyvät kaikkialle maailmaan sijoitaviin rahastoihin. Yhtiön osuus tästä riskistä on kuitenkin melko maltillinen.

Sisäisessä mallissa käytetyt korkosokit perustuvat historiallisille korkovaihteluille, ja ne heijastavat sekä korkeiden että alhaisten korkojen skenaarioita. Samat korkoskenaariot ovat pohjana konsernin hallituksen asettamille limiitteille pääoman sitoutumisesta. Taulukossa 8 esitetyt riskikomponentit on laskettu seuraavalla tavalla määritettyjen stressien mukaan:

Korkoriskin stressivaikutusta ylöspäin mitataan langettamalla stressi, jota sovelletaan riskittömään, Euribor- tai swap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään siten, että se vastaa 99,5 %-persentiiliä (995. korkein 1 000 tapauksen joukosta) vuoden aikana tapahtuvasta korkomuutoksesta. Stressivaikutus tarkistetaan vuosittain kolmannen vuosineljänneksen yhteydessä, ja sitä aletaan soveltaa vuodenvaihteesta alkaen.

Korkoriskin stressivaikutusta alaspäin mitataan langettamalla stressi, jota sovelletaan riskittömään, Euribor- tai swap-korkoihin perustuvaan korkokäyrään siten, että se vastaa 0,5 %-persentiiliä (5. matalin 1 000 tapauksen joukosta) vuoden aikana tapahtuvasta korkomuutoksesta. Stressivaikutus tarkistetaan vuosittain kolmannen vuosineljänneksen yhteydessä, ja sitä aletaan soveltaa vuodenvaihteesta alkaen.

Pitkään jatkuneen matalien korkojen tilanteen vuoksi yhtiö on päättänyt korvata prosentuaalisen sokin absoluuttisella sokilla, ja uutta menetelmää on päätetty soveltaa jo 31.12.2017 alkaen 1.1.2018 sijasta. Esimerkkejä uusista sokkiparametreista löytyy taulukosta 7. Absoluuttinen stressivaikutus ylöspäin on kuitenkin vähintään 1 prosenttiyksikkö (100 peruspistettä) kaikille koroille ja alaspäin 0,5 prosenttiyksikköä (50 peruspistettä). Korkoriski lasketaan taseen kummallekin puolelle, ja käytännössä stressi alaspäin on se, jolla on heikentävä vaikutus henkivakuutuksen pääomaan.

Taulukko 7

	Shokki ylös		Shokki alas	
	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017
	mult. 99,5%	addit. 99,5%	mult. 0,5%	addit. 0,5%
3 kk. Euribor	107,9 %	0,119 %	-116,8 %	-0,509 %
2 v. swapkorko	74,2 %	0,240 %	-82,6 %	-0,521 %
5 v. swapkorko	50,6 %	0,550 %	-75,8 %	-0,899 %
10 v. swapkorko	31,8 %	0,715 %	-69,8 %	-1,352 %
50 v. swapkorko	24,0 %	0,880 %	-67,8 %	-1,698 %

Luottoriski (spreadriski) kuvaa riskiä, että vastapuolikohtaiset riskipreemiot kasvavat. Muutoksen suuruus on vuosittain tarkistettava luku, joka perustuu luottoluokiteltujen korkoinstrumenttien tuottokäyriin ja sijoituksen tyyppiin, ja se määritellään näissä tapahtuneen muutoksen 99,5 %-persentiilin perusteella, kun korkokomponentti on ensin luettu pois. Uutta kalibrointia alettiin yhtenäisyyden vuoksi soveltaa korkoriskin kanssa jo 31.12.2017

alkaan. Stressin vaihteluväli on 16 bp (pohjoismaiset covered bondit) ja 260 bp (esim. BBB-luokitellut korkopaperit). Myös valtionvelkakirjat saavat erilliset maakohtaiset stressikertoimet, esim. Suomi 69 bp, Ranska, 84 bp ja Irlanti 490 bp. Kullekin sijoitukselle ominaista diskonttauskäyrää siirretään yhdensuuntaisesti tämän arvon kanssa, jotta saadaan sijoituksen arvo sokin aikana.

Valuutariski kuvaa eri valuuttojen muuttumisen riskiä euroon nähden. Kuttakin valuuttaa testataan sokilla ylöspäin ja alaspäin, ja kullekin valuutalle valitaan huonompi vaihtoehto, minkä jälkeen kaikkien valuuttojen vaikutus summataan. Prosentuaalinen sokkivaikutus vastaa 99,5 %-persentiiliä sokille ylöspäin ja 0,5 %-persentiiliä sokille alaspäin vuoden aikana tapahtuvasta valuuttakurssin muutoksesta. Uutta kalibrointia alettiin yhtenäisyyden vuoksi soveltaa korkoriskin kanssa jo 31.12.2017 alkaen. Sokki ylöspäin vaihtelee DKK:n 0,5 prosentin (sidottu euroon) ja JPY:n 35,4 prosentin välillä, ja valuutoille joilla ei ole omaa sokkiparametriä, sovelletaan 36,0 prosentin sokkia. Sokki alaspäin vaihtelee DKK:n -0,4 prosentin ja JPY:n -25,3 prosentin välillä, ja valuutoille joilla ei ole omaa sokkiparametriä, sovelletaan -26,0 prosentin sokkia.

Osake- ja kiinteistöriski kuvaa sitä riskiä, että osakkeiden ja kiinteistöjen markkina-arvo laskee. Sokki on likvideille pörssinoteeratuille osakkeille -50 %, muille osakkeille -60 % ja kiinteistöille -25 %.

Herkkyysanalyysin riskikomponentit perustuvat niille stresseille, joita käytetään konsernin markkinariskilimitissä ja yhtiön ORSA:ssa yllä kuvaillun mukaisesti, ja ne eroavat esimerkiksi virallisen vakavaraisuuslaskelman vastaavista riskeistä.

Taulukko 8

milj. euroa	Sijoitussalkku		Vastuuvelka *		Yhteensä		31.12.2016	%
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	% **		
Korkosidonnaiset erät								
Markkina-arvo	546,6	581,5	-452,2	-504,5	94,4	66,2 %	111,4	74,8 %
Korkoriski ylös	-19,2	-23,5	42,0	46,9	22,8	16,0 %	23,4	15,7 %
Korkoriski alas	22,3	19,0	-75,0	-44,7	-52,7	-37,0 %	-25,7	-17,3 %
Luottosprediriski	-18,0	-25,4	0,0	0,0	-17,9	-12,6 %	-25,4	-17,1 %
Valuuttariski	-4,0	-4,3	0,1	0,1	-3,9	-2,7 %	-4,2	-2,8 %
Osakeriski	-1,1	-1,4	0,0	0,0	-1,1	-0,8 %	-1,4	-0,9 %
Kiinteistöriski	-24,3	-25,8	0,3	0,3	-24,1	-16,9 %	-25,5	-17,1 %
Rahastosidonnaiset erät								
Markkina-arvo	802,3	723,1	-754,1	-685,6	48,2	33,8 %	37,5	25,2 %
Korkoriski ylös	-13,3	-17,2	13,8	18,8	0,6	0,4 %	1,6	1,1 %
Korkoriski alas	15,9	23,7	-13,2	-21,8	2,7	1,9 %	1,9	1,3 %
Luottosprediriski	-19,6	-17,7	18,2	16,3	-1,5	-1,0 %	-1,4	-0,9 %
Valuuttariski	-37,4	-35,9	34,6	33,1	-2,8	-2,0 %	-2,8	-1,9 %
Osakeriski	-216,6	-200,3	200,3	184,8	-16,2	-11,4 %	-15,5	-10,4 %
Kiinteistöriski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0 %	0,0	0,0 %
Yhteensä								
Markkina-arvo	1 348,9	1 304,6	-1 206,3	-1 190,1	142,6	100,0 %	148,9	100,0 %
Korkoriski ylös	-32,4	-40,7	55,8	65,7	23,4	16,4 %	25,0	16,8 %
Korkoriski alas	38,2	42,7	-88,2	-66,5	-50,0	-35,0 %	-23,8	-16,0 %
Luottosprediriski	-37,6	-43,1	18,2	16,3	-19,4	-13,6 %	-26,8	-18,0 %
Valuuttariski	-41,4	-40,2	34,7	33,2	-6,7	-4,7 %	-7,0	-4,7 %
Osakeriski	-217,7	-201,7	200,3	184,8	-17,3	-12,1 %	-16,9	-11,3 %
Kiinteistöriski	-24,3	-25,8	0,3	0,3	-24,1	-16,9 %	-25,5	-17,1 %

* Vastuuvelan arvot ovat riskineutraaleja arvoja jotka saadaan diskonttaamalla simuloituja kassavirtoja. Tämän vuoksi ne eroavat kirjanpidollisesta vastuuvälästä.

** Prosenttiosuus lasketaan yhteismarkkina-arvosta (142,6 vuonna 2017)

C.3 Luottoriski

Luottoriski, jolle yhtiö altistuu, on – sen luottospreadriskin lisäksi, joka tässä liittyy markkinariskeihin – nk. eksplisiittinen luottoriski. Tämä liittyy sellaisiin vastapuoliin, joiden luottoluokitusta markkinat eivät jatkuvasti hinnoitele. Käytännössä tämä tarkoittaa osittain pieniä toimijoita joilta yhtiöllä on saatavia, mutta myös isoja toimijoita, joiden saatavan luonne on sellainen että markkinat eivät kykene hinnoittelemaan sitä. Nämä ovat käytännössä sopimuksia, jotka on tehty suoraan yhtiön ja vastapuolen välillä, ja joilla ei siksi ole julkisia markkinoita, tai joiden sopimusten hinnoittelemista varten tarvittaviin yksityiskohtiin julkisilla markkinoilla ei ole pääsyä.

Lukumääräisesti suurin ryhmä muodostuu mahdollisista pientoimijavelallisista, eli käytännössä vakuutuksenottajista. Näihin liittyvät riskit ovat kuitenkin pienet tuoteominaisuuksien ja ehtojen vuoksi, sillä maksamaton maksu johtaa lisäksi useimmissa tapauksissa vakuutus sopimuksen irtisanomiseen.

Suurimmat luottoriskit liittyvät siksi seuraavan tyyppisiin sopimuksiin:

- Tilivaluutta (pankissa)
- Johdannaiset
- Jälleenvakuutus sopimukset

Tilivaluutan luottoriski on sidottu tilii hoitavan pankin luottoriskisiin. Koska suurin osa yhtiön tilivaroista on kaikkina aikoina emoyhtiö Aktia Pankki Oy:n tileillä, ja näiden kahden yhtiön välisen luottoriskin katsotaan olevan nolla, tilivaluutan luottoriski on pieni muiden yhtiön käyttämien pankkien suuntaan.

Henkiyhtiöllä ei ollut omia johdannaisia 31.12.2017. Sitä vastoin monilla yhtiön salkuissa olevista rahastoista on erilaisia johdannaisia, lähinnä korkoswappeja ja valuuttatermiinejä. Ne on tehty enimmäkseen siten, että vastapuolet ovat kotimaisia ja ulkomaisia liikepankkeja, ja ne sisältävät sisaryhtiö Aktia Rahastoyhtiö Oy:n Emerging Markets -rahastoihin sekä tiettyihin kiinteistörahastoihin. Myös sijoitussidonnaisten vakuutusten kautta asiakkaille tarjottavien rahastojen valikoimaan saattaa sisältyä johdannaisia, mutta näiden aiheuttaman luottoriskin katsotaan olevan vähäinen yhtiön näkökulmasta.

Eksplisiittisen luottoriskin katsotaan siksi olevan vähämerkityksinen, ja yhtiö ei siksi ole laatinut omaa mallia sen kvantitatiiviseen mittaamiseen. Yhtiö käyttää kuitenkin Solvenssi II -standardimallin metodia luottoriskin SCR-komponentin mittaamiseen.

C.4 Likviditeettiriski

Riittämättömän likviditeetin riski voi muodostua, jos yhtiöllä ei jonain aikana ole riittäviä varoja veloitteidensa täyttämiseen, esimerkiksi sellaisessa tilanteessa, jossa varojen realisointi ei onnistuisi riittävän nopeasti.

Riskiä hallitaan pitämällä riittävää kassavarojen puskuria lähitulevaisuudessa tapahtuvia maksuja varten. Rahavarojen tarvetta arvioidaan jatkuvasti, ja sallittua epälikvidien varojen osuutta on rajoitettu. Suurimman osan salkun korkopapereista arvioidaan olevan erittäin likvidejä, ja likviditeettiriskin arvioidaan olevan matala.

Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvä odotettavissa oleva voitto Komission delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 artiklan 260.2 mukaisesti laskettuna oli kokonaisuudessaan 79,0 miljoonaa euroa 31.12.2017.

C.5 Operatiivinen riski

Aktia-konsernin operatiivisten riskien hallintapolitiikan on vahvistanut konsernin hallitus ja henkiyhtiön osalta erikseen sen hallitus. Sen mukaisesti konsernin tärkeimpiin toimintoihin liittyvät riskit, ulkoistetut toiminnot mukaan lukien, on kartoitettava säännöllisesti. Riskikartoituksen tuloksena on todennäköisyys- ja vaikutusarvio, jonka perusteella toimielimet ottavat kantaa siihen, miten riskejä on hallittava. Säännöllisen riskikartoituksen ohella on ennalta ehkäisevässä tarkoituksessa laadittava riittävät toimintaohjeet operatiivisten riskien vähentämiseksi keskeisillä ja riskialttiilla alueilla. Ohjeiden tulee kattaa mm. oikeudelliset riskit, henkilöstöriskit ja jatkuvuus suunnittelun periaatteet.

Riskitapahtumat, joilla on merkittävää taloudellista vaikutusta, mukaan lukien läheltä piti -tapahtumat, kirjataan ja raportoidaan eteenpäin, ja riskitapahtuman aiheuttaneisiin prosesseihin, järjestelmiin, osaamiseen tai sisäiseen valvontaan liittyviin puutteisiin puututaan järjestelmällisesti. Myös mahdolliset seuraamukset asiakkaille pyritään hoitamaan nopeasti ja proaktiivisesti. Konsernin riskienvalvonta analysoi riskitapahtumia koskevat tiedot järjestelmällisesti ja laatii toimenpidesuunnitelmat riskien vähentämiseksi prosessi- tai konsernitason tasolla. Riskienvalvonta vastaa myös säännöllisestä raportoinnista sekä henkiyhtiön että konsernin hallitukselle.

Henkiyhtiön johto on vastuussa yhtiön operatiivisten riskien hallinnasta. Riskien hallintaan kuuluu koko organisaation sisäisten prosessien ja sisäisen valvonnan laadun jatkuva kehittäminen. Johto vastaa prosessien ja menettelytapojen mukauttamisesta konsernin johdon asettamiin tavoitteisiin sekä ohjeiden riittävydestä. Prosessikuvauksia laaditaan tarpeen mukaan.

Sisäisessä ORSA-mallissa operatiiviset riskit jaetaan

- prosessiriskisiin
- tavoitteisiin, suunnitteluun ja raportointiin liittyviin riskeihin
- projekti riskisiin
- IT-riskiin
- henkilöstöriskisiin
- ulkopuolisiin toimijoihin liittyviin riskeihin
- rikoksen riskiin
- fyysisen turvallisuuden vaarantamisen riskiin

Nämä kvantifoidaan ja lasketaan yhteen operatiivisen riskin yhteisriskiluvuksi. Tämä luku oli 3,8 (3,9) miljoonaa euroa 31.12.2017. Virallisessa vakavaraisuuslaskelmassa operatiivinen riski oli 3,2 (3,2) miljoonaa euroa samana ajankohtana.

C.6 Muut olennaiset riskit

Yhtiö ei ole tällä hetkellä tunnistanut muita toiminnan kannalta merkittäviä riskejä.

C.7 Muut tiedot

Muita olennaisia yhtiön riskiprofilia koskevia tietoja ei ole.

D. Arvostus vakavaraisuustarkoitukseen

D.1 Varat

Henkivakuutusvirallisessa tilinpäätöksessä käytetään FAS-kirjanpitostandardia. Konsernin tilinpäätös tehdään IFRS-standardin mukaan, ja sitä varten tehdään tiettyjen erien korjauksia henkivakuutusvirallisen osalta.

Useimmat omaisuuserät ovat samat FAS:iin ja IFRS:n mukaan, eivät kuitenkaan kaikki. Tärkein poikkeus on sijoitussalkut. Vakavaraisuustarkoitusta varten nämä arvostetaan markkina-arvoon alla kuvatun mallin mukaisesti. Solvenssi II -taseen varojen tärkeimmät erät ovat tiivistettynä seuraavat:

Aineettomat hyödykkeet arvostetaan Solvenssi II:ssa nollassi. FAS:iissa niillä voi olla positiivinen arvo.

Laskennalliset verosaamiset arvostetaan Solvenssi II:ssa siten, kuin IFRS-korjaukset on tehtävä FAS-tilinpäätöksen kertomalla IFRS- ja FAS-arvojen (salkuissa markkina-arvot ja FAS-arvot) välinen ero ajantasaisella veroprosentilla. Vastuuelan kohdalla tämä tehdään vastaavalla tavalla kertomalla vakavaraisuuslaskelman vakuutusteknisen vastuuelan ja vastuuelan FAS-arvon välinen ero ajantasaisella veroprosentilla. Laskennalliset verosaamiset aiheutuvat niistä eristä, joiden FAS-arvo on suurempi kuin niiden markkina-arvo (kun velkaerät on esitetty negatiivisina). FAS:iissa ei huomioida laskennallisia verosaamisia.

Sijoitukset otetaan huomioon Solvenssi II:ssa markkina-arvoonsa. Nämä jaetaan Solvenssi II -arvostusluokkiin taulukon 9 kuvausten mukaisesti:

Taulukko 9

Kategoria	Osuus
Korkosidonnainen salkku	
Siteerattu markkinahinta aktiivisilla markkinoilla samalle arvopaperille	82,4 %
Siteerattu markkinahinta aktiivisilla markkinoilla samankaltaiselle arvopaperille	2,7 %
Vaihtoehtoiset arvostusmenetelmät	14,9 %
Rahastosidonnainen salkku	
Siteerattu markkinahinta aktiivisilla markkinoilla samalle arvopaperille	100,0 %

Suurin osa rahoitusvälineistä arvioidaan siis oman markkinoilla siteerattujen hintansa mukaan. Luokassa "siteerattu markkinahinta aktiivisilla markkinoilla samankaltaiselle arvopaperille" on tiettyjä kotimaisia epäliikvidejä yrityslainoja, jotka arvostetaan tarkoitusta varten laadittuun keinoitekoiseen spreadkäyrän perusteella, kun rahoitusvälineen omat markkinat ovat aivan liian olemattomat uskottavan hinnoittelun antamiseksi. Luokasta "vaihtoehtoiset arvostusmenetelmät" löytyvät pääomasijoitukset ja kiinteistöomistukset, joiden kiinteistöjä koskevat arvostukset perustuvat

kolmansien osapuolten arvostuksille ja pääomasijoituksia koskevat arvostukset rahastonhoitajan arvioihin, koska ne sijoituksen luonteen vuoksi usein ovat parhaat sijoituksesta saatavilla olevat tiedot.

Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta arvostetaan Solvenssi II:ssa FAS-arvoonsa.

Rahavarat arvostetaan Solvenssi II:ssa FAS-arvoonsa.

Muut varat arvostetaan Solvenssi II:ssa FAS-arvoonsa.

Solvnsi II -tase esitellään yksityiskohtaisesti tämän dokumentin liitteessä 1.

D.2 Vakuutustekninen vastuuelva

Vakavaraisuustarkoitusta varten vakuutustekninen vastuuelva arvostetaan markkina-arvoon tätä tarkoitusta varten laadittujen laskentaperiaatteiden mukaan. Periaatteet vastaavat niitä sääntöjä ja sitä henkeä mitä lainsäädännön perusteella, erityisesti EU-komission delegoidussa asetuksessa (2015/35, osasto I, luku III), edellytetään. Vastuuelva muodostuu parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summasta.

Paras estimaatti perustuu ennusteisiin tulevista kassavirroista, joiden odotetaan syntyvän, kun yhtiö täyttää veloitteensa vakuutusosittajia tai edunsaajia kohtaan solmittujen vakuutus sopimusten mukaisesti. Kassavirtaennusteet perustuvat vakuutusmatemaattisiin malleihin ja niihin liittyviin oletuksiin, joiden odotetaan kuvaavan kassavirtojen määrään tai ajankohtaan vaikuttavien tekijöitä. Olennaisimmat huomioon otettavat tekijät markkinatietojen lisäksi ovat ne, jotka kuvaavat kuolevuuden, vammautumistiheyden, vakuutusosittajien käyttäytymisen, tiettyjen vakuutuslajien vahinkosuhteiden, jäljellä olevan vakuutusajan aikaisten vakuutusten hoitokulujen sekä yhtiö eri tilanteissa suorittamien toimenpiteiden odotettua kehitystä. Mallit perustuvat osittain aiempaan tilastointiin ja osittain asiantuntija-arvioihin siitä, mikä painoarvo annetaan historialliselle toteutumalle ja odotettaville mahdollisille trendeille.

Kuolevuusmalli perustuu kansalliseen tilastointiin kuolevuudesta Suomessa. Yhtiö otti vuoden aikaan käyttöön uuden mallin, joka vastaa paremmin viime aikojen havaintoja. Vammautumismallit perustuvat niihin laskuperusteisiin, joita yhtiö soveltaa osaan vakuutuskannasta tilinpäätöksessä, ja vahinkosuhteoletukset perustuvat soveltuviin tapauksissa historiallisiin tietoihin, joissa mahdollisilla trendeillä on erityinen paino.

Vakuutusosittajien käyttäytyminen huomioidaan oletuksilla siitä, missä laajuudessa vakuutus sopimusten valinnaisuuksia hyödynnetään ennen kaikkea takaisinostojen, lisämaksujen ja eläkeajan siirtämisen osalta. Näistä tehtyjen oletusten lähtökohtana ovat aiemmat kokemukset.

Taulukko 10

31.12.2017 (1 000 euroa)	Arvo vakavaraisuuslaskennassa				Arvo FAS:ssa	
	Paras estimaatti	Riskimarginaali	Vakuutus- tekninen vastuuvelka	Saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista	Vastuuvelka	
Sairausvakuutus	8 315	8 681	16 996	2 899	12 071	
Ylijäämään oikeuttavat vakuutukset	424 242	8 990	433 233	103	398 155	
Sijoitussidonnaiset vakuutukset	754 118	15 643	769 760	0	802 349	
Muut henkivakuutukset	-46 948	15 062	-31 886	6 615	13 152	
Yhteensä	1 139 727	48 376	1 188 103	9 616	1 225 728	

Yhtiön toimenpiteet liittyvät ennen kaikkea oletuksiin mahdollisten asiakas-hyvitysten suuruudesta kohtuusperiaatteen täyttämiseksi jatkossa tavoitteiden mukaisesti.

Hoitokulut perustuvat historialliseen allokointiin eri vakuutuskantojen välillä ja arvioon tulevasta kehityksestä.

Kyseisiin ennusteisiin liittyy väistämättä epävarmuutta. Koska aikaperspektiivi on pitkä suurimmassa osassa veloitteita, voi todellinen toteuma poiketa mallien ennusteista erityisesti sellaisten kassavirtojen kohdalla, joiden odotetaan syntyvän kauempana tulevaisuudessa. Yhtiön aktuaarit arvioivat säännöllisesti, kuinka hyvin tehdyt mallit ja arviot vastaavat todellisuutta. Malleja tai niihin liittyviä oletuksia päivitetään tarvittaessa, tavoitteena saada aikaan mahdollisimman oikeita arvioita.

Riskimarginaali on erä joka lisätään parhaaseen estimaattiin siten, että vakuutustekninen vastuuvelka vastaa sitä summaa jonka toisen vakuutusyhtiön joka ottaisi vastatakseen yhtiön veloitteet, odotetaan vaativan korvauksena tästä siirrosta. Riskimarginaalin suuruus perustuu jatkossa vaadittavan vakavaraisuuspääoman kustannukseen.

Jälleenvakuutus sopimuksiin perustuvat saamiset arvostetaan erikseen ja siinä huomioidaan vähennys vastapuolten mahdollisesta maksukyvyttömyydestä johtuen. Ne esitetään varojen puolella vakavaraisuustasessa.

Kassavirrat diskontataan nykyarvoonsa käyttäen EIOPA:n julkaisemia korkoja. Korkotuottoisten vakuutusten parasta estimaattia varten käytetään volatilitteettikorjattua korkokäyrää. Raportointihetkellä volatilitteettikorjauksen soveltaminen pienensi vastuuvelkaa 1,7 (6,2) miljoonaa euroa. Liitteen 5 taulukosta selviää, kuinka volatilitteettikorjauksen nollaaminen vaikuttaisi yhtiön taloudelliseen asemaan muilta osin.

Finanssivalvonta on myöntänyt yhtiölle luvan käyttää vakuutusteknisen vastuuvelan siirtymäsäännöstä vakavaraisuuslaskelmassa vuoden 2031 loppuun asti. Vähennystä sovelletaan merkittävään osaan korkotuottoisista säästö-, eläke- ja ryhmäeläkevakuutuksista, ja vuoden 2017 lopussa vähennys pienensi vastuuvelkaa yhteensä 66,5 (71,0) miljoonaa euroa. Vähennyksen vaikutus pienenee vuosittain jokaisen vuoden alusta reilulla 4,4 miljoonalla eurolla. Liitteen 5 taulukosta selviää, kuinka yhtiön taloudelliseen asemaan raportointihetkellä olisi vaikuttanut, jos mainittua siirtymäsääntöä ei sovellettaisi.

Vakuutusteknisen vastuuvelan arvo vakuutusluokkaa kohden vuoden 2017 lopussa käy ilmi taulukosta 10.

Olennoisimmat erot tilinpäätöksen arvostuksiin verrattuna syntyvät koska diskonttaus tehdään vakavaraisuustarkoitusta varten EIOPA:n julkaisemalla korkokäyrällä. Tällä hetkellä vallitseva matala korkotasoa aiheuttaa sen, että erityisesti korkotuottoiset vakuutukset, joiden vakuutus aika ulottuu pitkälle tulevaisuuteen ja joiden tilinpäätöksessä sovellettava diskonttokorko ylittää riskittömän koron, saavat korkeamman arvon vakavaraisuuslaskelmassa kuin tilinpäätöksessä. Tämä koskee erityisesti luokkaa "Ylijäämään oikeuttavat vakuutukset".

Luokkaan "Muut henkivakuutukset" sisältyy mm. merkittävä osa kuolemanvaravakuutuksista. Näissä vakuutuksissa todetun hyvän kannattavuuden odotetaan jatkuvan, mikä heijastuu siinä, että niiden arvostus vakavaraisuustarkoitusta varten alittaa selvästi tilinpäätökseen tehdyt turvaavat varaukset.

Sijoitussidonnaisten vakuutusten arvo on matalampi vakavaraisuuslaskelmassa kuin tilinpäätöksessä, mikä johtuu pääasiassa ylijäämästä jonka liikekustannusliikkeen odotetaan antavan jatkossa.

Sairauskuluvakuutusten kohdalla on sovellettu tiettyä varovaisuutta vakavaraisuuslaskelman oletuksiin, korvauskulujen viime vuosien aikaisen kehityksen vuoksi. Tämä yhdessä riskimarginaalinsa kanssa aiheuttaa sen, että sairausvakuutusten vakuutustekninen vastuuvelka on kokonaisuudessaan aavistuksen suurempi kuin tilinpäätöksessä.

D.3 Muut velat

Tässä kohdassa käsitellään muita velkoja kuin vakuutusteknistä vastuuvelkaa, jota käsitellään erikseen kohdassa D.2.

Laskennalliset verovelat arvostetaan Solvenssi II:ssa samalla tavoin kuin laskennalliset verosaamiset mutta siten, että ne aiheutuvat niistä eristä, joiden FAS-arvo on pienempi kuin niiden markkina-arvo (kun velkaerät on esitetty negatiivisina). FAS:issa ei huomioida laskennallisia verovelkoja.

Muut velat arvostetaan Solvenssi II:ssa FAS-arvoonsa.

Solvnsi II -tase esitellään yksityiskohtaisesti tämän dokumentin liitteessä 1.

D.4 Vaihtoehtoiset arvostusmenetelmät

Yhtiö käyttää vaihtoehtoisia arvostusmenetelmiä pääomasijoitusten, kiinteistörahastojen sekä suoraan omistettujen kiinteistöjen arvostamiseen.

Pääomasijoitusrahastot ovat tyypillisesti sijoituksia, joissa sijoittaja sitoutuu osallisuuteen rahastossa, joka sijoittaa useaan pieneen startup-yritykseen. Koska yritykset ovat uusia ja useimmiten pieniä, sekä harvoin pörssiinoteerattuja, osakkeelta puuttuu toimivat markkinat lähes kokonaan. Yhtiön taloudellinen asema näkyy useimmiten ainoastaan yhtiön omasta raportoinnista ja tasekirjoista. Pääomasijoitusrahasto on näiden yhtiöiden pääsidosryhmänä itse paras tiivistämään nämä tiedot sijoittajille. Siksi pääomasijoitusrahastoissa käytetään menettelytapaa jossa markkina-arvon katsotaan muodostuvan siitä arvosta jonka rahasto raportoi kohde-etuutena oleville sijoituksille kvartaaliraportoinnissaan. Vaikka arvon ei voida katsoa heijastavan toimivia markkinoita, eikä se ole erityisen läpinäkyvä, sen arvioidaan kuitenkin olevan paras arvio osuuksien arvosta.

Kiinteistörahastoja koskee suurilta osin sama kuin pääomasijoitusrahastoja. Niissä rahastoyhtiöllä on kuitenkin mahdollisuus käyttää ulkopuolista asiantuntijaa kohde-etuutena olevien kiinteistöjen arvostamiseen.

Omiin kiinteistöomistuksiin käytetään kolmansien osapuolten arvostuksia yrityksiltä, joilla on kiinteistömarkkinoiden asiantuntemus markkina-arvon määrittämiseen.

D.5 Muut tiedot

Vakavaraisuustarkoitusta varten tehtävästä arvostuksesta ei ole muuta olennaista raportoitavaa tietoa.

E. Pääomanhallinta

E.1 Omat varat

Henkiyhtiön pääomitus on pitkälti osa emoyhtiö Aktia Pankki Oyj:n pääomasuunnitteluprosessia. Tämä hoidetaan pääasiallisesti konsernin ICAAP-suunnittelun yhteydessä, joka tehdään samaan aikaan henkiyhtiön ORSA-suunnittelun kanssa siten, että ne voidaan hoitaa rinnakkain niiltä osin, kuin se on mahdollista.

Konsernin sisäinen tavoite on allokoida pääoma emoyhtiön ja eri tytäryhtiöiden välillä siten, että kaikissa yhtiöissä saavutetaan mahdollisimman tehokas ja samalla turvaava pääomitusaste. Viime vuosien aikana henkiyhtiö ei ole maksanut osinkoa emoyhtiölle, vaan voittovarot on käytetty yhtiön oman varallisuuden vahvistamiseen.

Yhtiön oma varallisuus oli 169,5 (144,7) miljoonaa euroa 31.12.2017, ja se muodostui kokonaisuudessaan luokkaan 1 kuuluvasta omasta perusvarallisuudesta, jota voidaan käyttää täyttämään sekä vakavaraisuuspääoma (SCR) että vähimmäispääomavaatimusta (MCR).

Oma varallisuus muodostui osakepääomasta, 23,2 (23,2) miljoonaa euroa, ja täsmäytyserästä, 146,3 (121,4) miljoonaa euroa. FAS-taseessa täsmäytyserää vastaavat muut rahastot ja aiemmat voittovarot, eri erien väliset arvostuserot FAS- ja vakavaraisuustaseissa sekä laskennalliset verot nettona.

Taulukko 11

Oma varallisuus (1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Oma pääoma FAS:ssa	88 594	77 878
Osakepääoma ja ylikurssirahasto	23 225	23 225
Muut rahastot ja kertyneet voittovarot	65 369	54 653
Arvostuserot	101 124	83 478
Aineettomat hyödykkeet	-520	-761
Sijoitukset	54 403	63 304
Vakuutustekninen vastuuelka (netto)	47 241	20 935
Laskennalliset verot	-20 225	-16 696
Oma varallisuus (luokka 1)	169 493	144 661

Oman varallisuuden kasvu vuoden aikana johtuu osittain voittovarojen kasvusta vuoden tuloksen johdosta, ja osittain varojen ja vakuutusteknisen vastuuelan markkina-arvon muutoksista ennen kaikkea korkotason muutosten seurauksena. Arvostuserojen kasvu on nostanut laskennallisen verovelan nettopositiota. Vakavaraisuuslaskelmassa sovellettavan kuolevuusmallin muutos on myös vaikuttanut positiivisesti vastuuelan arvostuseroon.

Ilman vastuuelan siirtymäsäännöksen soveltamista oma varallisuus olisi ollut 116,3 (87,9) miljoonaa euroa 31.12.2017.

Yhtiön omaa varallisuutta kuvataan lisää liitteessä 6.

Yhtiö ei käytä siirtymäsäännöstä oman pääoman ei-standardinomaiseen luokitteluun.

E.2 Vakavaraisuuspääomavaatimus ja vähimmäispääomavaatimus

Yhtiö soveltaa standardikaavaa vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemiseen. Vakavaraisuuspääomavaatimus oli 85,1 (80,6) miljoonaa euroa 31.12.2017, ja sen jakautuminen eri riskimoduuleihin käy ilmi taulukosta 12.

Taulukko 12

Vakavaraisuuspääomavaatimus riskimoduuleittain (1 000 euroa)	31.12.2017	31.12.2016
Markkinariski	65 890	66 296
Vastapuoliriski	914	1 142
Henkivakuutusriski	56 117	49 359
Sairausvakuutusriski	16 378	16 578
Hajautus	-35 999	-34 492
Perusvakavaraisuuspääomavaatimus (BSCR)	103 299	98 884
Operatiivinen riski	3 160	3 225
Tappioiden vaimennusvaikutuksen korjaus - vastuuelka	-1 163	-1 331
Tappioiden vaimennusvaikutuksen korjaus - laskennalliset verot	-20 225	-20 155
Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR)	85 071	80 622

Vähimmäispääomavaatimus oli 23,9 (24,4) miljoonaa euroa 31.12.2017, ja tähän laskelmaan käytetyt syöttötiedot käyvät ilmi liitteen 8 taulukosta.

Ellei siirtymäsäännöksiä sovellettaisi, vakavaraisuuspääomavaatimus olisi ollut 98,6 (80,8) miljoonaa euroa 31.12.2017 ja vähimmäispääomavaatimus 26,1 (26,7) miljoonaa euroa 31.12.2017.

Vuoden aikana tapahtuneet muutokset johtuvat pääosin muuttuneesta kuolevuusmallista, joka nostaa SCR-pääomavaatimuksen henkivakuutusriskiä, ja laskennallisten verojen tappioiden vaimennusvaikutuksen muuttuneesta tulkinnasta, joka erityisesti ilman siirtymäsääntöjen soveltamista nostaa SCR-pääomavaatimusta. Yhtiö ei enää 31.12.2017 alkaen salli sitä, että SCR-laskelmassa sovellettava sokki antaa tulokseksi laskennallisten verojen nettosaatavan. Ilman siirtymäsääntösten soveltamista tämä nostaa SCR-vaatimusta noin 14,2 miljoonaa euroa aiempaan menetelmään nähden. Siirtymäsäännökset huomioiden muutoksella on pienempi vaikutus, noin 0,8 miljoonaa euroa.

Muilta osin vakavaraisuus- tai vähimmäispääomavaatimuksissa ei tapahtunut merkittäviä vaihteluita vuonna 2017.

Yhtiö ei käytä yrityskohtaisia parametrejä eikä sovelle Komission delegoidun asetuksen artikloissa 90–112 mainittuja yksinkertaistettuja laskelmia.

E.3 Duraatiopohjaisen osakeriskialaosion käyttö vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskemisessa

Yhtiö ei sovelle duraatioon perustuvaa osakeriskialamoduulia vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskennassa.

E.4 Standardikaavan ja käytetyn sisäisen mallin väliset erot

Yhtiö ei sovelle osittaista sisäistä mallia eikä sisäistä mallia vakavaraisuuslaskelmassa.

E.5 Vähimmäispääomavaatimuksen ja vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttämättä jättäminen

Oma varallisuus on ylittänyt sekä vähimmäispääomavaatimuksen että vakavaraisuuspääomavaatimuksen koko vuoden 2017 aikana.

E.6 Muut tiedot

Yhtiön rahoituksesta ei ole muita raportoitavia tietoja.

Liitteiden sisällysluettelo

Liite 1, Tase 31.12.2017 (S.02.01.02)	23
Liite 2, Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain 2017 (S.05.01.02)	25
Liite 3, Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain 2017 (S.05.02.01)	26
Liite 4, Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuutustekninen vastuovelka 31.12.2017 (S.12.01.02)	27
Liite 5, Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset 31.12.2017 (S.22.01.21)	28
Liite 6, Oma varallisuus 31.12.2017 (S.23.01.01)	29
Liite 7, Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) - Standardikaavaa käyttävät yritykset 31.12.2017 (S.25.01.21)	30
Liite 8, Vähimmäispääomavaatimus - Sekä henkivakuutus- että vahinkovakuutustoiminta 31.12.2017 (S.28.02.01)	31

Liite 1, Tase 31.12.2017 (S.02.01.02)

Varat, 1 000 euroa	Solvenssi II -arvo
Aineettomat hyödykkeet	-
Laskennalliset verosaamiset	6 911
Eläke-etuuksien ylijäämä	-
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (omassa käytössä)	52
Sijoitukset (muut kuin indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimusten katteena olevat varat)	546 598
Kiinteistöt (muut kuin omassa käytössä olevat)	54 920
Omistussuudet sidosrytyksissä, mukaan lukien omistusyhteydet	-
Osakkeet	-
Osakkeet – Listatut	-
Osakkeet – Listaamattomat	-
Joukkovelkakirjalainat	372 816
Valtion joukkovelkakirjalainat	118 354
Yrityslainat	244 391
Strukturoidut velkakirjat	-
Vakuudelliset arvopaperit	10 072
Yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavat yritykset	118 862
Johdannaiset	-
Talletukset, jotka eivät kuulu muihin rahavaroihin	-
Muut sijoitukset	-
Indeksi- ja sijoitussidonnaisiin sopimuksiin sijoitetut varat	802 575
Kiinnelainat ja muut lainat	-
Lainat, joiden vakuutena on vakuutus sopimus	-
Kiinnelainat ja muut lainat yksityishenkilöille	-
Muut kiinnelainat ja lainat	-
Saamiset jälleenvakuutus sopimuksista :	9 616
Vahinkovakuutus ja NSLT-sairausvakuutus	-
Vahinkovakuutus, ilman sairausvakuutusta	-
NSLT-sairausvakuutus	-
Henkivakuutus ja SLT-sairausvakuutus, ilman sairausvakuutusta ja indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia	9 616
SLT-sairausvakuutus	2 899
Henkivakuutus, ilman sairausvakuutusta ja indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia	6 718
Indeksi- ja sijoitussidonnainen henkivakuutus	-
Jälleenvakuutustalletteet	-
Vakuutussaamiset ja saamiset vakuutusedustajilta	496
Saamiset jälleenvakuutustoiminnasta	-
Muut saamiset (myyntisaamiset, ei vakuutuksiin liittyvät)	1 697
Omat osakkeet (suorassa omistuksessa olevat)	-
Oman varallisuuden eriin tai maksettaviksi määrättyyn mutta vielä maksamattomaan alkupääomaan liittyvät saamiset	-
Rahavarat	27 895
Kaikki muut varat, joita ei ole esitetty muualla	2 740
Varat yhteensä	1 398 581

Velat, 1 000 euroa	Solvenssi II -arvo
Vakuutustekninen vastuovelka – Vahinkovakuutus	-
Vakuutustekninen vastuovelka – Vahinkovakuutus (ilman sairausvakuutusta)	-
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	-
Paras estimaatti	-
Riskimarginaali	-
Vakuutustekninen vastuovelka – NSLT-sairausvakuutus	-
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	-
Paras estimaatti	-
Riskimarginaali	-
Vakuutustekninen vastuovelka – Henkivakuutus (ilman indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)	418 342
Vakuutustekninen vastuovelka – SLT-sairausvakuutus	16 996
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	-
Paras estimaatti	8 315
Riskimarginaali	8 681
Vakuutustekninen vastuovelka – Henkivakuutus (ilman sairausvakuutusta sekä indeksi- ja sijoitussidonnaisia sopimuksia)	401 347
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	-
Paras estimaatti	377 295
Riskimarginaali	24 052
Vakuutustekninen vastuovelka – Indeksi- ja sijoitussidonnainen toiminta	769 760
Vakuutustekninen vastuovelka kokonaisuutena laskettuna	-
Paras estimaatti	754 118
Riskimarginaali	15 643
Muu vakuutustekninen vastuovelka	
Ehdolliset velat	-
Muut varaukset kuin vakuutustekninen vastuovelka	-
Eläkeveloitteet	-
Jälleenvakuuttajilta pidätetyt talletteet	-
Laskennalliset verovelat	27 136
Johdannaiset	-
Velat luottolaitoksille	-
Velat kotimaan luottolaitoksille	-
Velat muualla euroalueella oleville luottolaitoksille	-
Velat euroalueen ulkopuolisille luottolaitoksille	-
Muut rahoitusvelat kuin velat luottolaitoksille	8 675
Velat ei-luottolaitoksille	8 675
Velat kotimaan ei-luottolaitoksille	8 675
Velat muualla euroalueella oleville ei-luottolaitoksille	-
Velat euroalueen ulkopuolisille ei-luottolaitoksille	-
Muut rahoitusvelat (liikkeeseen lasketut velkapaperit)	-
Vakuutusvelat ja velat vakuutusedustajille	1 263
Jälleenvakuutusvelat	250
Velat (ostovelat, ei vakuutusvelat)	1 012
Etuoikeudeltaan huonommat velat	-
Omaan perusvarallisuuteen kuulumattomat etuoikeudeltaan huonommat velat	-
Omaan perusvarallisuuteen kuuluvat etuoikeudeltaan huonommat velat	-
Kaikki muut velat, joita ei ole esitetty muualla	2 649
Velat yhteensä	1 229 088
Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat	169 493

Liite 2, Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut vakuutuslajeittain 2017 (S.05.01.02)

1 000 euroa	Henkivakuutusvelvoitteet					Henkijälleenvakuutusvelvoitteet			
	Sairaus- vakuutus	Ylijäämään oikeuttava vakuutus	Indeksi- ja sijoitus- sidonnainen vakuutus	Muu henkivakuutus	Vahinkovakuutus- sopimuksiin pohjautuvat ja sairausvakuutus- velvoitteisiin liit- tyvät annuiteetit	Vahinkovakuutus- sopimuksiin pohjautuvat ja muihin kuin sairausvakuutus- velvoitteisiin liit- tyvät annuiteetit	Sairaus- vakuutus	Henki- vakuutus	Kokonais- määrä
Vakuutusmaksutulo									
Brutto	9 994	7 877	97 893	10 172	-	-	-	-	125 935
Jälleenvakuuttajien osuus	81	89	-	559	-	-	-	-	729
Netto	9 913	7 788	97 893	9 613	-	-	-	-	125 206
Vakuutusmaksutuotot									
Brutto	9 994	7 877	97 893	10 172	-	-	-	-	125 935
Jälleenvakuuttajien osuus	81	89	-	559	-	-	-	-	729
Netto	9 913	7 788	97 893	9 613	-	-	-	-	125 206
Korvauskulut									
Brutto	7 020	46 471	51 093	-1 319	-	-	-	-	103 264
Jälleenvakuuttajien osuus	17	303	-	136	-	-	-	-	456
Netto	7 003	46 168	51 093	-1 455	-	-	-	-	102 808
Muun vakuutusteknisen vastuuvelan muutokset									
Brutto	324	23 688	-82 114	488	-	-	-	-	-57 613
Jälleenvakuuttajien osuus	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Netto	324	23 688	-82 114	488	-	-	-	-	-57 613
Aiheutuneet kulut	2 682	2 348	5 361	2 629	-	-	-	-	13 020
Muut kulut									968
Kulut yhteensä									13 989

Liite 3, Vakuutusmaksut, korvaukset ja kulut maittain 2017 (S.05.02.01)

1 000 euroa	Kotimaa – henkivakuutus- velvoitteet	Viisi kärkimaata (bruttovakuutusmaksutulon perusteella) – henkivakuutusvelvoitteet					Viisi kärkimaata ja kotimaa yhteensä
Vakuutusmaksutulo							
Brutto	125 935	-	-	-	-	-	125 935
Jälleenvakuuttajien osuus	729	-	-	-	-	-	729
Netto	125 206	-	-	-	-	-	125 206
Vakuutusmaksutuotot							
Brutto	125 935	-	-	-	-	-	125 935
Jälleenvakuuttajien osuus	729	-	-	-	-	-	729
Netto	125 206	-	-	-	-	-	125 206
Korvauskulut							
Brutto	103 264	-	-	-	-	-	103 264
Jälleenvakuuttajien osuus	456	-	-	-	-	-	456
Netto	102 808	-	-	-	-	-	102 808
Muun vakuutusteknisen vastuun muutokset							
Brutto	-57 613	-	-	-	-	-	-57 613
Jälleenvakuuttajien osuus	-	-	-	-	-	-	-
Netto	-57 613	-	-	-	-	-	-57 613
Aiheutuneet kulut	13 020	-	-	-	-	-	13 020
Muut kulut							968
Kulut yhteensä							13 989

Liite 4, Henkivakuutuksen ja SLT-sairausvakuutuksen vakuustekninen vastuuvélka 31.12.2017 (S.12.01.02)

	Indeksi- ja sijoitussidonnainen vakuutus	Muu henkivakuutus	Vahinkovakuutus- sopimuksiin poh- jautuvat ja muuhun vakuutusveloitteeseen kuin sairausvakuutus- velvoitteisiin liittyvät annuiteetit	Yhteensä (muu henkivakuutus kuin sairaus- vakuutus, mukaan lukien sijoitus- sidonnainen vakuutus)
	Optioita ja takuita sisältä- mättömät sopimukset	Optioita ja takuita sisältä- mättömät sopimukset	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset	Hyväksytyt jälle- vakuutus
1 000 euroa				
Vakuustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna	-	-	-	-
Saamiset yhteensä jälleenvakuu- tussopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuna ennustetuilla tap- pioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun va- kuustekniseen vastuuvélkaan				
Vakuustekninen vastuuvélka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana				
Paras estimaatti				
Bruttomääräinen paras esti- maatti	490 788	754 118	-46 948	1 197 958
Saamiset yhteensä jälleenvakuu- tussopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta oikaistuna ennustetuilla tap- pioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä	103	-	6 615	6 718
Paras estimaatti, josta on vähen- netty saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista/erillisyyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – Yhteensä	490 685	754 118	-53 562	1 191 241
Riskimarginaali	15 643	15 062	-	39 695
Vakuusteknisen vastuuvélan siirtymätoimenpiteen määrä				
Vakuustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna	-	-	-	-
Paras estimaatti	-66 546	-	-	-66 546
Riskimarginaali	-	-	-	-
Vakuustekninen vastuuvélka – Yhteensä	433 233	769 760	-31 886	1 171 107

1 000 euroa	Sairausvakuutus (ensivakuutus)		Vahinkovakuutus- sopimuksiin pohjautuvat ja sairausvakuutus- velvoitteisiin liitty- vät annuiteetit	Sairaus- vakuutus (hyväksytyt jälleenvakuutus)	Yhteensä (SLT-sairaus- vakuutus)
	Optioita ja takuita sisäl- tämättömät sopimukset	Optioita tai takuita sisältävät sopimukset			
Vakuutustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna	-		-	-	-
Saamiset yhteensä jälleenvakuutus- sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoite- tusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä ja liittyvät kokonaisuutena laskettuun vakuutustekniseen vastuuvélkaan	-		-	-	-
Vakuutustekninen vastuuvélka laskettuna parhaan estimaatin ja riskimarginaalin summana					
Paras estimaatti					
Bruttomääräinen paras estimaatti		-2 456	10 771	-	8 315
Saamiset yhteensä jälleenvakuutus- sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoite- tusta jälleenvakuutuksesta oikaistuina ennustetuilla tappioilla, jotka johtuvat vastapuolen maksukyvyttömyydestä		2 881	18	-	2 899
Paras estimaatti, josta on vähennetty saamiset jälleenvakuutus- sopimuksista/erillisyhtiöiltä ja rajoitetusta jälleenvakuutuksesta – Yhteensä		-5 338	10 754	-	5 416
Riskimarginaali	8 681			-	8 681
Vakuutusteknisen vastuuvélkan siirtymätoimenpiteen määrä					
Vakuutustekninen vastuuvélka kokonaisuutena laskettuna	-			-	-
Paras estimaatti		-	-	-	-
Riskimarginaali	-			-	-
Vakuutustekninen vastuuvélka – Yhteensä	16 996			-	16 996

Liite 5, Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimenpiteiden vaikutukset 31.12.2017 (S.22.01.21)

1 000 euroa	Pitkäaikaisia takuita koskevien toimenpiteiden ja siirtymätoimen- piteiden määrä	Vakuutus- tekni- sen vastuuvél- kan siirtymä- toimenpiteen vaikutukset	Korkojen siirtymä- toimenpiteen vaikutukset	Nollatun volatiliteetti- korjauksen vaikutukset	Nollatun vastaavuus- korjauksen vaikutukset
Vakuutustekninen vastuuvélka	1 188 103	66 546	-	1 741	-
Oma perusvarallisuus	169 493	-53 237	-	-1 351	-
Vakavaraisuuspääomavaatimuksen täyttä- miseksi hyväksyttävä oma varallisuus	169 493	-53 237	-	-1 351	-
SCR	85 071	13 534	-	540	-
Vähimmäispääomavaatimuksen täyttämi- seksi hyväksyttävä oma varallisuus	169 493	-53 237	-	-1 351	-
Vähimmäispääomavaatimus	23 938	2 130	-	68	-

Liite 6, Oma varallisuus 31.12.2017 (S.23.01.01)

1 000 euroa	Kokonais- määrä	Luokka 1 (T1) – käytet- tävissä rajoituk- setta	Luokka 1 (T1) – käytet- tävissä rajoite- tusti	Luokka 2 (T2)	Luokka 3 (T3)
Oma perusvarallisuus ennen delegoidun asetuksen (EU) 2015/35 68 artiklan mukaisia muilla rahoitusaloilla olevien omistusyhteyksien vähennyksiä					
Tavanomainen osakepääoma (joka sisältää omat osakkeet)	21 751	21 751		-	
Tavanomaiseen osakepääomaan liittyvä ylikurssirahasto	1 473	1 473		-	
Alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai niitä vastaavat oman perusvarallisuuden erät keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta	-	-		-	
Etuoikeudeltaan huonommat jäsenten keskinäiset rahastot	-		-	-	-
Ylijäämävarallisuus	-	-			
Etuoikeutetut osakkeet	-		-	-	-
Etuoikeutettuihin osakkeisiin liittyvä ylikurssirahasto	-		-	-	-
Täsmäytyserä	146 269	146 269			
Etuoikeudeltaan huonommat velat	-		-	-	-
Laskennallisten nettoverosaamisten arvoa vastaava määrä	-				-
Muut valvontaviranomaisen omaksi perusvarallisuudeksi hyväksymät erät, joita ei ole esitetty edellä	-	-	-	-	-
Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita					
Tilinpäätöksen oma varallisuus, jota ei pitäisi esittää täsmäytyseränä ja joka ei täytä Solvenssi II:n mukaisen oman varallisuuden luokitteluperusteita	-				
Vähennykset					
Rahoitus- ja luottolaitoksiin oleviin omistusyhteyksiin perustuvat vähennykset	-	-	-	-	
Oma perusvarallisuus yhteensä vähennysten jälkeen	169 493	169 493	-	-	-
Oma lisävarallisuus					
Maksamaton tavanomainen osakepääoma, joka on maksettava vaadittaessa mutta jota ei ole vielä vaadittu maksettavaksi	-			-	
Maksamaton eikä vielä maksettavaksi vaadittu alkupääoma, jäsenten maksuosuudet tai vastaavat oman perusvarallisuuden erät, jotka on maksettava vaadittaessa, keskinäisten tai niitä vastaavien yritysten osalta	-			-	
Maksamattomat etuoikeutetut osakkeet, jotka on maksettava vaadittaessa mutta joita ei ole vielä vaadittu maksettaviksi	-			-	-
Oikeudellisesti sitova sitoumus merkitä ja maksaa etuoikeudeltaan huonommat velat vaadittaessa	-			-	-
Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan mukaiset remburssit ja takuut	-			-	
Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 2 kohdan mukaiset remburssit ja takuut	-			-	-
Direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaiset jäseniltä vaaditut lisämaksut	-			-	
Jäseniltä vaaditut lisämaksut – Muut kuin direktiivin 2009/138/EY 96 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettut	-			-	-
Muu oma lisävarallisuus	-			-	-
Oma lisävarallisuus yhteensä	-			-	-
Käytettävissä oleva ja hyväksyttävä oma varallisuus					
SCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä	169 493	169 493	-	-	-
MCR:n täyttämiseksi käytettävissä oleva oma varallisuus yhteensä	169 493	169 493	-	-	
SCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä	169 493	169 493	-	-	-
MCR:n täyttämiseksi hyväksyttävä oma varallisuus yhteensä	169 493	169 493	-	-	
SCR	85 071				
MCR	23 938				
Hyväksyttävän oman varallisuuden ja SCR:n suhdeluku	199,2 %				
Hyväksyttävän oman varallisuuden ja MCR:n suhdeluku	708,0 %				

Täsmäytyserä, 1 000 euroa

Ylijäämä, jonka verran varat ovat velkoja suuremmat	169 493
Omat osakkeet (suorassa ja välillisessä omistuksessa olevat)	-
Odotettavissa olevat osingot, voitonjaot ja maksut	-
Muut oman perusvarallisuuden erät	23 225
Vastaavuuskorjauskantoja ja erillään pidettäviä rahastoja koskevat sidotun oman pääoman erien oikaisut	-
Täsmäytyserä	146 269
Odotettavissa olevat voitot	
Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Henkivakuutus	73 562
Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) – Vahinkovakuutus	5 424
Tuleviin vakuutusmaksuihin sisältyvät odotettavissa olevat voitot (EPIFP) yhteensä	78 986

Liite 7, Vakavaraisuuspääomavaatimus (SCR) - Standardikaavaa käyttävät yritykset 31.12.2017 (S.25.01.21)

1 000 euroa	Brutto-SCR
Markkinariski	65 890
Vastapuoliriski	914
Henkivakuutusriski	56 117
Sairausvakuutusriski	16 378
Vahinkovakuutusriski	-
Hajautus	-35 999
Aineettomien hyödykkeiden riski	-
Perusvakavaraisuuspääomavaatimus	103 299

Vakavaraisuuspääomavaatimuksen laskenta, 1 000 euroa

	Arvo
Operatiivinen riski	3 160
Vakuutustekniseen vastuuvelkaan liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus	-1 163
Laskennallisiin veroihin liittyvä tappioiden vaimennusvaikutus	-20 225
Direktiivin 2003/41/EY 4 artiklan mukaisesti harjoitettavan liiketoiminnan pääomavaatimus	-
Vakavaraisuuspääomavaatimus, ilman pääomavaatimuksen korotusta	85 071
Jo tehdyt pääomavaatimuksen korotukset	-
SCR	85 071
Muut tiedot SCR:stä	
Duraatiopohjaista osakeriskiä koskevan alariskiosion pääomavaatimus	-
Jäljellä olevaa osaa koskevien nimellisten SCR:ien kokonaismäärä	-
Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä	-
Vastaavuuskorjauskantojen nimellisten SCR:ien kokonaismäärä	-
Erillään pidettävien rahastojen nimellisten SCR:ien yhdistämisestä johtuvat hajautusvaikutukset 304 artiklaa varten	-

**Liite 8, Vähimmäispääomavaatimus - Sekä henkivakuutus- että vahinkovakuutustoiminta
31.12.2017 (S.28.02.01)**

1 000 euroa	Vahinkovakuutus-toiminta MCR(L,NL) Tulos		Henkivakuutus-toiminta MCR(L,L) Tulos	
Henkivakuutus- ja henkijälleenvakuutus- velvoitteisiin sovellettava lineaarisen kaavan osa		719		23 333
	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuuvelka kokonai- suutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) kokonaisriskisumma	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) paras estimaatti ja vakuutustekninen vastuuvelka kokonai- suutena laskettuna	Nettomääräinen (vähennettynä jälleenvakuutus- sopimusten/erillis- yhtiöiden osuudella) kokonaisriskisumma
1 000 euroa				
Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Taatut etuudet	-		433 130	
Oikeuden ylijäämään sisältävät velvoitteet – Tulevat harkinnanvaraiset lisäetuudet	-		7 288	
Indeksi- ja sijoitussidonnaiset vakuutusvelvoit- teet	-		754 118	
Muut henki(jälleen)vakuutus- ja sairaus(jälleen) vakuutusvelvoitteet	5 416		-	
Kaikkien henki(jälleen)vakuutusvelvoitteiden kokonaisriskisumma		864 845		3 439 113

Kokonais-MCR:n laskenta, 1 000 euroa	Arvo
Lineaarinen MCR	23 938
SCR	85 071
MCR:n enimmäistaso	38 282
MCR:n vähimmäistaso	21 268
Yhdistetty MCR	23 938
MCR:n absoluuttinen vähimmäistaso	3 700
Vähimmäispääomavaatimus	23 938

Henki- ja vahinkovakuutustoiminnan nimellisen MCR:n laskenta, 1 000 euroa	Vahinkovakuutus- toiminta	Henkivakuutus- toiminta
Nimellinen lineaarinen MCR	719	23 333
Nimellinen SCR, ilman korotusta (vuotuinen tai viimeisin laskenta)	2 544	82 528
Nimellisen MCR:n enimmäistaso	1 145	37 138
Nimellisen MCR:n vähimmäistaso	636	20 632
Nimellinen yhdistetty MCR	719	23 333
Nimellisen MCR:n absoluuttinen vähimmäistaso	2 500	3 700
Nimellinen MCR	2 500	23 333

Yhteystiedot

Aktia Henkivakuutus Oy
PL 800, 20101 Turku
(Lemminkäisenkatu 14 A)
Puh. 010 247 5000
Faksi 010 247 8400

Konserni- ja sijoittajasivusto: www.aktia.com
Verkkopalvelut: www.aktia.fi
Yhteys: forsakring@aktia.fi
Sähköposti: etunimi.sukunimi@aktia.fi
Y-tunnus: 0937006-7
BIC/S.W.I.F.T: HELSFIHH

Aktia